

Īsziņas

Laba ziņa:

Pūtēji saņem visaugstāko vērtējumu

Desmitajiem Latvijas skolu Jaunatnes dziesmu un deju svētkiem gatavojas arī pūtēji. 13.martā Daugavpilī notika Latgales novada pūtēju orķestru skate. Tajā četras grupas piedalījās 11 kolektīvi. Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestris, kuru vada Egons Salmanis, vienīgais, startējot augstākajā A grupā, ar 52,33 punktiem ieguva I pakāpes diplomu. Tik augsta vērtējuma nav nevienam citam no 11 kolektīviem. Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestris, startējot C grupā, ar 35,75 punktiem ieguva III pakāpi.

Slikta ziņa:

Aicina uzmanīties no krāpniekiem

Pēdējā laikā parādījušies jauns krāpniecības veids, ļaunprātīgi izmantojot mobilo telefonu uzticību. Vairāki LMT klienti ir saņēmuši izziņu: "Uzmanību! Jūsu mob.talrunis tiek blokēts. Parāds 345,56Ls, prasība tiks iesniegta tiesā. Ar cienu LMT". Neesiet naīvi – lai pagarinātu kavēto rēķinu termiņu, LMT klientiem noteikti nav jāiegādājas jebkādas atjaunošanas kartes, kā to pieprasa krāpnieki.

Interesanta ziņa:

Mazuļi pulcēsies vienkop

Svētdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā pulksten 11 tradicionāli notiks "Balto zeķiņu svētki". Tajos aicināti piedalīties Balvu novada dzīvojošie 2009.gadā dzimušie mazuļi, viņu vecāki, vecvecāki, brāļi, māsas un kūmas. Ieeja - ar ielūgumiem.

Nepalaid garām:

Sportiska nedēļas nogale

20.martā plkst. 14 Balvu 2.pamatskolas sporta zālē notiks Latvijas čempionāta 1.līgas spēle volejbolā starp volejbola klubiem "Balvi" un "Kuldīga". Savukārt šahisti aicināti uz Balvu novada meistarsacīkstēm šahā, kas notiks 20.martā plkst.10 Balvu Sporta centrā.

Nākamajā
Padugunī

- **Apmeklē latgaliešu kultūras gada balvas pasniegšanas ceremoniju**
Uz Viļakas novadu aizceļo 3, uz Baltinavas - 2 "Boņuki"
- **Turpinās diskusija par Viļakas kapucīnu vīriešu klostera ēkas nākotni**
Ēka pieder Rīgas kūrījai

Foto - A.Krisanovs

Gaidīs ziņojumu... tā pa īstam

Labos kļūdas. Amatpersonas uzsver, ka pārbaudēs par pensionāta darbu konstatētas nepilnības, bet nav pārkāpumu, par kuriem varētu saukt pie kriminālatbildības.

11.martā Balvu novada domes sēdē deputāti izskatīja SIA "Zvērinātu revidentu firmas Kapitāls" ziņojumu par neatkarīgā audita rezultātiem pašvaldības iestādē "Pansionāts "Balvi"". Deputāti uzdeva pensionāta direktoram Pēterim Supem līdz 10.maijam novērst trūkumus un 27.maija domes sēdē sniegt atskaiti par notikušajām aktivitātēm un sasniegtajiem rezultātiem trūkumu novēršanā.

Fakti nav apstiprinājušies

Jau pirms domes sēdes komitejas sēdē deputāti uzsvēra, ka jānodala zvērinātu revidentu audita rezultāti no 4.februāra publikācijas "Neatkarīgajā" avīzē. Balvu novada pašvaldības izpilddirektore Inta Kaļva pārstāstīja, ko pašvaldība darījusi pēc raksta publikācijas: "Izdevu rīkojumu par to, lai pensionāta direktors sniedz paskaidrojumu. Tāpat paskaidrojumus rakstīja darbinieki. Pēc paš-

valdības iniciatīvas pensionāta darbu uzsāka zvērinātu revidentu firma, kā arī pašvaldības pārvalžu atbildīgie speciālisti pārbaudīja katru laikrakstā minēto faktu. Bija divas lietišķas un konstruktīvas sarunas ar darbiniekiem un arī iemītniekiem. Gribētos uzsvērt, ka pensionātā notikušas vairākas ieņēmumu dienesta, ugunsdzēsēju, darba un sanitārās inspekcijas pārbaudes. Nākas secināt, ka avīzē izteiktie pārmetumi nav apstiprinājušies. To apliecina audita pārbaude, novada domes, Sociālās pārvaldes un Saimnieciskās pārvaldes darbinieku pārbaudes pensionātā, pašvaldības vadības tikšanās rezultāti ar pensionāta iemītniekiem. Revidenti secina, ka pensionātā atsevišķos jautājumos pilnveidojams darbs grāmatvedībā, medikamentu uzskaitē un norakstīšanā, pakalpojumu līgumu slēgšanā ar iemītniekiem."

Jāpiebilst, ka Balvu pensionāts Balvu novada pašvaldības īpašumā pārgāja tikai pērnā gada no-

galē, turklāt tur audits, kā domes sēdē atzina deputāti, notiktu neskatoties uz to, šāda publikācija ir bijusi vai nav.

Nav vainīgs

Pašvaldības iestādes "Pansionāts "Balvi"" direktors P.Supe pilnībā noliedza laikrakstā izskatīto informāciju: "Nekādi sociālie pabalsti nav pārskaitīti uz manu kontu, tāpat arī pensionāta logus neesmu vedis uz savu privātmāju. Man grūti komentēt faktus, kas minēti laikrakstā, kuri varbūt notikuši pirms daudziem gadiem. Tas jājautā bijušajiem direktoriem. Lielākā daļa nepilnību, kas konstatētas auditā, jau novērstas. Atlicis jautājums par dīzeļdegvielas mucas kalibrāciju, ko, iestājoties siltākam laikam, atrisināsim. Par to jau ar firmu esam vienojušies. Medikamentu, tāpat kā citas uzskaites nepilnības, ir novērstas. Tuvākajā laikā izvērtēsim kadru politiku. Turpmāk direktoram būs trīs vietnieki, kuri atbildēs par

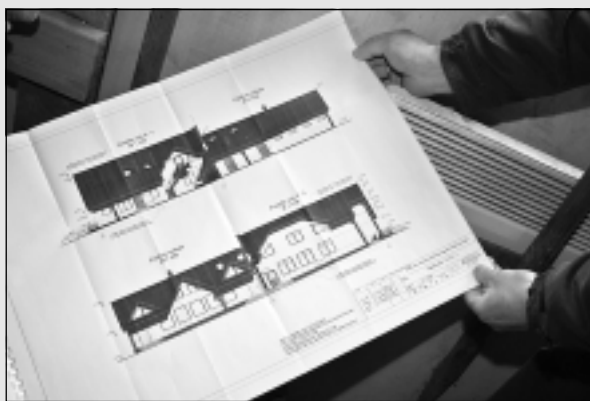
saimnieciskajiem, ekonomiskajiem un sociālajiem jautājumiem. Vainīgās personas sodīsim. Grāmatvedei tā, iespējams, būs piezīme, bet vietnieci – rājiens vai atbrīvošana no darba."

Deputāts Egons Salmanis nesābās, ka jautājumam par pensionātu vienreiz jāpieliek punkts. "Es gribu dzirdēt viennozīmīgu atbildi – ir vai nav būtiski pārkāpumi?" viņš teica. I.Kaļva vēlreiz apstiprināja augstāk minēto, ka tādi pārkāpumi, lai ierosinātu, piemēram, krimināllietu, nav konstatēti. Līdzīgās domās bija deputāts Pēteris Kalniņš. "Ja atklātos pārkāpumi, Pēteris Seit vairs nesēdētu," viņš piebilda. Deputāte Ināra Ņikuļina mudināja pensionāta direktoru būt drosmīgam. "Tiem, kas dūmus radījuši, jāatbild pēc pilnas programmas," viņa uzsvēra. Savukārt novada vadītājs Jānis Trupovnieks aicināja direktoru divu mēnešu laikā novērst visas nepilnības: "Gaidīsim 27.maija ziņojumu... tā pa īstam!"

E.Gabranovs

Tautas deju kolektīvu skatē piedalījās 28 kolektīvi.

Bērzipilī turpinās jaunā saietu nama celtniecība.

Piestājiens

Esot viena laba metode, kā māca kāda filozofiska rakstura grāmata, kas cilvēkam palīdz ļoti justies un būt teicamā garīgā un fiziskā formā. Proti, vismaz desmit dienas pēc kārtas tu nedrīksti ilgāk par vienu minūti kavēties pie kādas sliktas, satraucošas vai šausminošas domas. Saucas šis process 'garīgā diēta'. Žēl, bet man šī diēta nespīd. Darba pienākumi liek tikties un uz klausīt dzīvesstāstus, kur sliktas emocijas mērāmas ne minūtēs, bet stundās, pat dienās, nedēļās un... Nemāku no tā izbēgt un nez vai arī ir kur sprukt. Pat pirti uz lāvas sievām pilna sirds, kad aizrunājas par komunālo maksājumu rēķiniem vai neatgriezeniski zūdošo veselību. Un tad tie vārdi no piecdesmitgadnieces mutes: cik laimīgi ļaudis, kas aiziet citā pasaulē, kaut ātrāk es arī turp nokļūtu, gandrīz vai ierakstās arī manās domās. Un šodienas avīzē arī stāsts par bēdīgām vecumdienām, ko nācās pašai dzirdēt un rakstīt. Bēdām žiglas kājas.

Zinu jau zinu – jāpiespiež sevi koncentrēties uz ko labu, patīkamu, saulainu. Paskatos milzīgajā kupenā zem ābeles un iedomājos, vai kāds tur apakšā maz zina, ka laiks tam mosties un tiekies augšup? Sev un visiem jums novēlu – priecīgs sniegpulksteņus, astronomiskajam pavasarim atnākot!

Maruta Sprudzāne

Latvijā

Atļauj 16.marta pasākumus. Administratīvā rajona tiesa atļāvusi gan biedrības "Daugavas vanagi Latvijā", gan arī biedrības "Latvijas Antifašistiskā komiteja" pieteiktos pasākumus 16. martā – Leģionāru atceres dienā.

Rīgā dibinās 'antifašistisko fronti'. Rīgā, noslēdzoties Krievvalodīgo ebreju vispasaules kongresa rīkotajai divu dienu konferencei, veltītai holokausta izpētei un 'cīņai pret neonacisma izpausmēm', paziņos arī par Vispasaules antifašistiskās frontes dibināšanu.

Māmiņalgas atbilst Satversmei. Satversmes tiesa atzinusi, ka likumā paredzētā norma līdz 2012. gadam strādājošajiem vecākiem izmaksāt tikai pusi no tā devētās māmiņalgas atbilst Satversmei, tāpēc noraidīta pieteicēju iesniegtā konstitucionālā sūdzība.

Arestē Ēķim piederošās akcijas. Tā devētās digitālās televīzijas krimināllietas ietvaros Rīgas apgabaltiesa apmierinājusi prokurora lūgumu par apsūdzētajam Andrejam Ēķim piederošo "Neatkarīgo nacionālo mediju" akciju arestu. Tas pamatots ar iespējamu mantas konfiskāciju vai kompensācijas nodrošināšanu.

Premjers pieprasa paskaidrojumus veselības ministrei. Premjers Valdis Dombrovskis pieprasījis veselības ministrei Baibai Rozentālei skaidrojumu par 'ātrās palīdzības' transporta pakalpojumu iepirkumu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Rīgas reģionālajam centram. Ministrei nekavējoties uzdots iesniegt premjeram līguma kopiju par auto iegādi, AS "Rīgas sanitārā transporta autobāze" iesniegto piedāvājuma kopiju un citu nepieciešamo informāciju, kas ļautu spriest par pieņemto lēmumu likumību un finanšu pamatotību.

Vēlas slēgt divpusēju vienošanos ar premjeru. Tautas partija vēlas slēgt divpusēju vienošanos ar premjeru Valdi Dombrovski un neplāno atkāpties no šī sava priekšlikuma. Tā pēc tikšanās ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru paziņojis TP priekšsēdētājs Andris Šķēle.

No darba aiziet zemes dienesta ģenerāldirektore. Pēc pašas vēlēšanās no amata atbrīvota Valsts zemes dienesta ģenerāldirektore Agnese Kveska.

Piedzen 20 tūkstošus latu par zaudējumu traģēdijā. Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta par labu Anitai Bērtelsonei, kura 1997.gadā Talsu traģēdijā zaudēja meitu, piedzina 20 tūkstošus latu kompensāciju par viņai nodarīto morālo kaitējumu, informēja tiesas preses sekretāre. Kopumā par morālo kaitējumu saistībā ar traģisko negadījumu Talsos, kad Iekšlietu ministrijas rīkotajos svētkos, nogāzoties auto pacēlāja grozam, dzīvību zaudēja 9 bērni, tostarp Bērtelsones meita un otra prasītāja šajā lietā – Raivja Kančuka māsa, abi lūdza no valsts piedzīt 750 tūkstošus latu.

Re, kā!

Vecumdienu skumjie stāsti

Sagadījies, ka gandrīz vienlaikus redakcija saņēmusi satraucošus stāstus par gados padzīvojušu vientuļu cilvēku likteni, kuru mājvietas vienam Rugāju, otram - Balvu novada pagastos. Viens nupat aizvadīts uz mūža mājām, bet otrs ārstējas Balvu slimnīcas ķirurģijas nodaļā. Sabiedrība pauz satraukumu un abos gadījumos notikušajā piesauc līdzcilvēku bezatbildību un nevēlēšanos iejaukties, lai gados padzīvojušie pensionāri nebūtu tik neatgriezeniski sabojājuši veselību.

Varbūt nav nozīmes daudz runāt par Beņislavā dzīvojušo cilvēku, kuru nesen aizvadīja kapu kalniņā. Taču vietējiem iedzīvotājiem domas tādas – būtu cilvēks apskatīts rūpīgāk, agrāk nogādāts stacionārā, iespējams, dzīvotu joprojām. Nav bijis tā, ka 74-gadīgais pensionārs dzīvojis gluži vientuļš – turpat viņa mājas mitusi sieviete Ņina. Ar viņas ienākšanu gan mainījās vīrieša attiecības ar agrāk labi satiktiem cilvēkiem. Draugi vairājušies turp nākt, paklīdušas runas, ka mājas iedzīve iet bojā, mājās valda nekārtība, krāsns nekurināta. Un pēdējais stāsts ir pavisam skumjš: slimnīcā vīrs nonācis jau tāda veselības stāvoklī, ka pēc pāris dienām nomira. Ārsta palīdzē Irēna Svilāne gan uzskata, ka notikušajam klāt uzpūsta arī ažiotažas deva. Taču pēc viņas stāstītā jaušams, ka pensionāra veselība pasliktinājusies strauji: pirms mēneša viņš vēl gājis uz veikalu iepirkties. Tad bijušas runas, ka vīrs grasās iekārtot sociālajā mājā. Ārsta palīdzē vīru apskatījusi 16. februārī pēc novada domes deputāta Ēvalda Stērnika aicinājuma. Vīrs bijis nokritis, sasitis plecu. Ārsta palīdzē slimnieku apskatījusi vēl pēc pāris dienām, viņš juties it kā labāk. Taču drīz vien pēc Ē.Stērnika rosinājuma tomēr nogādāts Balvu slimnīcā. I.Svilāne teic: "Es nezīnu, kāpēc viņš nomira. Nezīnu, vai viņam bija aprūpētājs, kas gādāja par kārtību un tīrību mājās. Neesmu sociālais darbinieks." Taču sarunā bija jaušams, ka pensionāra mājās tomēr nav bijis vajadzīgās kārtības un gulošais cilvēks uz slimnīcu aizvests ļoti sliktā veselības stāvoklī.

Dzīvo ar nedēļu ilgiem apspaldējumiem

Diemžēl visai līdzīgs stāsts ir arī par otru 74-gadīgu pensionāru. Jāņa Kindzuļa mājvieta ir Bērzpils pagasta Golvaru ciemā Kiļavkā. Viņu 'ātrie' 10.martā nogādāja Balvu slimnīcā, un patlaban viņš ārstējas Balvu slimnīcas ķirurģijas nodaļā. Dakteris ķirurgs Andrejs Baranovskis atzīst, ka pēc iegūtās informācijas un arī pacienta apskates jaušams, ka slimnīcā viņš ievests ar vismaz pāris nedēļu ilgiem kāju apspaldējumiem. Vīrs dakterim teicis, ka pirms apspaldējuma viņš pa istabu esot pārvietojies. Pensionāra veselības stāvoklis ir vidēji smags, un ir skaidrs, ka diemžēl kājām būs amputācija, tikai pagaidām ārsts nevar pateikt, cik lielā līmenī tas notiks, cik daudz atmirušo audu nāksies noņemt un vai izdosies saglabāt pēdas locītavas, vai arī nē. Pēc amputācijas pensionārs nestaigās, un tas nozīmē, ka viņu nāksies kopt. Tagad slimnīcā, gaidot operācijas laiku, Jānim Kindzulim cenšas uzlabot vispārējo veselības stāvokli, un aprūpēt un ārstēt viņš sāk justies arvien labāk.

Cenšas uzlabot veselību. Jānis Kindzulis slimnīcā sāk justies arvien labāk. Diemžēl viņam būs jāsasaskaras ar neiepriecinošu nākotnes realitāti – pēc amputācijas jāpārceļas uz dzīvi kādā no aprūpes iestādēm, jo pats viņš nestaigās.

Foto - A.Kirsanovs

Dakteris A.Baranovskis atzīst, ka ne pārāk bieži ārsta praksē nākas pieredzēt šādus gadījumus. Taču viens gan ir skaidrs: šādi pacienti, kā likums, vairumā gadījumu nāk no sociāli nelabvēlīgas vides. Viņi dzīvo laukos savās mājās, bieži vien ir arī vientuļi, bez radnieku atbalsta, arī gados vecāki cilvēki, kuri mīl lietot alkoholu vai smēķē. Gadās, ka neizprot un nespēj novērtēt arī reālo situāciju un briesmas, kas apdraud pašu veselību.

Atrod briesmīgos apstākļos

Pacientu uz Balvu slimnīcu 10.martā nogādāja Tilžas 'ātrās palīdzības' mediķu brigāde. To, ka cilvēks atrasts briesmīgos sadzīves apstākļos un viņa veselība bijusi kritiska, apliecinā arī Vidzemes NMP reģionālās nodaļas vadītāja vietniece operatīvos un medicīnas jautājumos daktere Sniedze Bračka. Cilvēks, pēc viņa paša teiktā, iepriekš spējis pārvietoties pats. Vēlāk veselība pasliktinājusies. No viņa uzzināts, ka, iestājoties aukstajam laikam, pensionārs uzvilcis velteņus, kas tā arī palikuši nenovilkti vairākas nedēļas. Neviens viņa apciemotājs nav papūlējis paskatīties, kas īsti ir ar viņa kājām. Acimredzot to nav darījis arī aprūpētāja. Daktere Sniedze Bračka atzīst, ka diemžēl arī citur Latvijā 'ātrās' palīdzības brigādes pacientus nereti atrod neiedomājamos apstākļos, kad mājā valda nekārtība un aukstums. Arī pašu iedzīvotāju materiālā rocība laukos ir dažāda. Daktere gan šos faktus nevērtē vēl kā sistēmu, kas jau iestājusies pašreizējā ekonomiskajā valsts situācijā.

Aizdomām nav bijis pamata

Var jautāt: kā gan cilvēks varēja tik ilgi savās mājās dzīvot ar smagiem pēdu apspaldējumiem, ja viņam bija aprūpētājs? Kā pastāstīja Bērzpils pagasta pārvaldes sociālā darbiniece Rudīte Dārziņa, līgums par mājas aprūpi Jānim Kindzulim pagastā bijis noslēgts ar aprūpētāju Inesi Vasariņu jau kopš 2008.gada 1.janvāra. Pavisam pagastā šādi aprūpes līgumi noslēgti 9 cilvēkiem. Līgumā uzskaitīti aprūpētāju darba pienākumi. Tajos ietilpst, piemēram, ēdiena pagatavošana, malkas un ūdens ienešana, krāsns izkuri-

nāšana, ikdienas higiēnas nodrošināšana aprūpējamajam un tamlīdzīgi. Aprūpējamais jāapseko trīs reizes nedēļā pa 2 stundām reizi. Sociālā darbiniece iepriekš nav saņēmusi sūdzības vai citus signālus, kas liktu satraukties un pārbaudīt, vai ar Jāni Kindzuli viss kārtībā. Taču, zinot notikušo, Rudīte Dārziņa jūtas satriekta un nelaimīga. Jo vairāk tādēļ, ka vēl piecas dienas, pirms pensionāru aizveda uz slimnīcu, viņa pagastā runājusies ar aprūpētāju Inesi Vasariņu, un sieviete apgalvojusi, ka viss kārtībā – ēdienu gatavo, istabu kurina un tamlīdzīgi. Rudīte Dārziņa saka: "Man taču nebija iemesla viņai neticēt. Tagad nespēju saprast, kā pieaudzis cilvēks varēja būt tik nesaprātīgs un tik bezatbildīgi izriekties. Kā varēja cilvēku elementāri neapkopt un neredzēt, kas noticis ar viņa kājām. Kāpēc neziņoja pagastā un neizsauca ārstu, ja tāda situācija, lai glābtu cilvēka veselību?"

Sociālā darbiniece atzina, ka nespēj sev piedot un jūtas slikti, ka šoziem neaizkļuva līdz pensionāra mājām un neapskatījās, kāda tur īsti valda kārtība un kā jūtas aprūpējamais. Līdz pensionāra mājām gan grūti nokļūt, tur nevar iebraukt, taču var aiziet kājām, un viņa būtu to darījusi. Tagad aprūpes līgums ar I.Vasariņu, protams, būs pārtraukts, un notikušais kļūs par mācību, ka cilvēkiem ne vienmēr var uzticēties. Jautāta, vai nav raizū, kā klājas pārējiem pagasta aprūpējamajiem, R.Dārziņa saka, ka bažu neesot. Pie šiem cilvēkiem pabūts un redzēts, ka tur ar viņu ikdienas dzīvi problēmu nav.

Centās palīdzēt

Inese Vasariņa teic, ka centusies vecajam vīram atvieglot ikdienu. Taču viņš ir īpatnis: gulējis ar drēbēm, nevilcis nost velteņus. Māja liela, apkurinājusī tikai to istabu, kurā pensionārs dzīvojis. Inese maniņusī, ka vīra izskats mainās, bijis gadījums, kad istaba auksta. Pats izteicies, ka esot it kā nokritis. Varbūt tas noticis citā mājas telpā, kur viņš iegājis, - spriež aprūpētāja. Inese Vasariņa atzīst, ka pieļāvusi tikai vienu kļūdu - nevietā paklausījusī vecā vīra negribēšanai saukt ārstu un braukt uz slimnīcu. Pensionārs ārstiem neuzticējies. Ja tas būtu izdarīts savlaikus, situācija, iespējams, būtu pavisam citāda.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Vai ir jēga dzīvot un strādāt Latvijā?

Viedokļi

Laiku, ko pavadīju Anglijā, nenožēloju

INESE ZAIČEVSKA, Balvu novada iedzīvotāja, 7 gadus dzīvojuši Anglijā

Vai ir jēga dzīvot un strādāt Latvijā? Tas ir filozofisks jautājums. Personīgi man ir, jo bērni jau izaudzināti, dzīvo patstāvīgu dzīvi, un tas ir primārais, par ko vairs nav jābaidās. Manā dzīvē bija brīdis, kad uz Angliju aizbraucām visa ģimene. 2001. gadā uz ārzemēm devās vīrs Aivars, pēc tam pamazām aizbrauca arī bērni. Pašai toreiz Balvos bija konditorejas ražo-

šanas bizness – neteikšu, ka slikts bizness, vienkārši apstākļi sakrita tā, ka tobrīd to šeit nevarēju attīstīt. Un tad man bija jāizvēlas – biznesu likvidēt vai vilkt garu. Dabīgi, ka izvēle krita par labu pirmajam variantam. Savu izvēli šobrīd nemaz nenožēloju, jo šaubos, vai, palikusi šeit, būtu ko atklājusi no jauna. Aizbraucu tur, kur manējie jau bija kaut ko iesākuši. Protams, es nedotos uz vietu, kur neviens nevarētu pastāstīt, kā tur ir, un nevarētu palīdzēt. Tagad varu teikt pavisam droši – ne mirkli nenožēloju laiku, ko pavadīju Anglijā, jo tur iemācījos to, ko šeit neiemācītos. Piemēram, to, cik mērķtiecīgi un kompakti var sadalīt darba laiku, lai no tā gūtu maksimālu finansiālu labumu. Anglijā cilvēki strādājot aizmirst par apkārtējām problēmām – ja strādā, tad strādā kārtīgi, un tas man ļoti patīk. Viņi velta sevi darbam un nekam vairāk, un par to, protams, saņem atbilstošu atalgojumu. No saņemtās algas Anglijā 5-10% atvēlējam ikdienas uzturam, bet pārējo atlīdzinām dzīves iekārtošanai. Pie mums Latvijā lielākajai daļai cilvēku šīs proporcijas ir daudz savādākas – vismaz 90%

no nopelnītā atdodam ikdienas uzturam. Kādam varbūt paliek tie 10% citām vajadzībām, bet kādam arī nē.

Kopumā Anglijā pavadīju septiņus gadus – pārsvarā strādāju siltumnīcās pie ziediem. Darbs bija skaists, bet smags, taču par to nesūrojos, jo tā bija iespēja izdarīt to, par ko visu dzīvi biju sapņojusi. Es strādāju pie ziediem! Tagad ar vīru esam atgriezušies savā dzimtajā vietā, jo vecāki paliek nespējīgāki, līdz ar to gribas viņiem vēltīt vairāk uzmanības. Savā ziņā atgriešanās bija kā jauns pārbaudījums – vai šajos apstākļos varēsim šeit izdzīvot. Trīs no mūsu četriem bērniem joprojām dzīvo ārpus Latvijas, jo viņi savu dzīvi jau uzbūvējuši – visiem ir darbs, ģimene, mācības, bērni sākuši iet bērnudārzā un skolā. Domāju, ka viņi atpakaļ uz Latviju vairs nebrauks, jo šeit nav nekā tāda, kā deļ būtu strauji jāmaina sava dzīve.

Ja man kāds jautātu, vai es būtu ar mieru izmantot vēl vienu iespēju doties projām uz ārzemēm, es atbildētu, ka iespēja ir vienmēr. Taču, ja vien man sevis un mājas uzturēšanai pietiks materiālo līdzekļu uz vietas, es noteikti nebraukšu projām – man šeit ir māja un vecāki.

Mums jāpaliek un jādzīvo Latvijā

ANDRIS VANAGS, uzņēmējs no Viksnas

Saprotams, ka mums jāpaliek un jādzīvo Latvijā, jo kam tad mēs to atstāsim? Tas ir arī mūsu pienākums, jo savulaik mūsu senči ļoti smagi cīnījās un izcīnīja neatkarīgu valsti. Es un mana ģimene esam īsti Latvijas patrioti, tādēļ nekad pat neesmu pieļāvis domu par aizbraukšanu uz dzīvi ārzemēs. Tai pat laikā nevaru arī nosodīt cilvēkus, kas aizbrauc, jo saprotu,

ka dzīve tagad nav viegla. Taču kādam ir jāpaliek te.

Cik grūti vai viegli dzīvot Latvijā? Pieļauju, ka tagad ir daudz cilvēku, kuriem klājas ļoti smagi, kaut gan valsts tos cenšas sociāli atbalstīt. Arī man kā uzņēmējam neklājas viegli, jo nodokļu nasta tomēr ir par lielu. Acimredzot valsts tos neiekasē tur, kur vajag iekasēt, un no cilvēkiem, kas apzinīgi maksā, grib izspiest maksimumu. Par piemēru ņemsim to pašu kontrabandas cigarešu tirgu. Tas, vai valdība šo lietu atrisinās, ir tikai gribēšanas un darīšanas jautājums, kaut gan vieglāk, protams, nodokļus paņemt no tiem, kas maksā. Uzskatu, ka pie Latvijā izveidojušās situācijas paši vien esam vainīgi un nevienu no ārpuses notiekošajā vainot nevaram – paši tādu valdību ievēlējām, un ne pirmo reizi.

Viksnas pusē esmu dzimis un audzis, un projām nebraukšu, kaut gan bērni Viksnā, visticamāk, nedzīvos. Manuprāt, vajadzētu, lai valsts jauniešiem pasaka – jūs Latvijai esat vajadzīgi, jo pašreiz katrs esam pats par sevi. Padomju laikos jauniešiem cilvēkiem jau skolā *potēja*, ka viņi valstij būs vajadzīgi – viņi zināja, ka būs darba vieta, darbs. Tagad jaunie aizbrauc uz Īriju un ķidā vistas vai dara ko tamli-

dzīgu. Un jo ilgāk viņi ārzemēs nodzīvos, jo mazāk gribēs braukt atpakaļ.

Ja arī es izņemtu doties projām, man būtu grūti iedzīvoties citā, pilnīgi svešā vidē. Turklāt es izjūtu pienākumu būt te – dzimtajā pusē. Bet jauniešiem šīs piederības sajūtas vairs nav. Jau tagad presē lasām, ka vismaz trešdaļa skolēnu pēc skolas beigšanas labprāt gatavi doties uz ārzemēm – te arī redzama mūsu izglītības loma. Vecos cilvēkus, kas visu pieredzējuši uz savas ādas un to rūgto maizi izbaudījuši, vairs nepāraudzināsīm – viņiem uzskats jau izveidojies. Ar jauniešiem tā nav.

Ir jāsaprot, ka treknie gadi, kurus piedzīvojām, mums bija avansā iedoti. Toreiz ārzemju bankas stūķēja kredītus visiem – lai tikai ņem, kaut vai 100 tūkstošus! Tagad mums tie būs jāatdod, tad vēl jāatgriež aizņēmums valūtas formā, un tad tikai varēsim sapņot par augšupeju. Pēc dabas esmu optimists un zinu, ka Latvija vēl piedzīvos labākus laikus – varbūt ne tādus, kādi bija Ulmaņlaikos 30. gados, bet piedzīvos. Tam es ticu.

Viedokļus uzklusija
S. Karavoičika

Balvu novada domē

11. marta sēdes lēmumi

Balvos rīkos divus gadatirgus

Atļāva SIA "Valdis" rīkot divus gadatirgus Balvu tirgus teritorijā un uz Sporta ielas no pulksten 7 līdz 16: "Pavasara tirgus" – 15. maijā un "Rudens tirgus" – 18. septembrī. SIA "Valdis" gadatirgu norises laikā jānodrošina vairāki nosacījumi, proti, lai tirdzniecība netraucētu SIA "Hestija" darbu; sabiedriskās kārtības ievērošanu gadatirgus norises vietā; Sporta ielas un tai piegulošās teritorijas sakopšanu pēc gadatirgus norises u. t. t.

Slēgs nomas līgumus

Atļāva Saimnieciskajai pārvaldei iznomāt nedzīvojamās telpas Uldim Arnicānam Partizānu ielā 14, Balvos, veļas mazgāšanas pakalpojumu sniegšanai. Noteica nomas maksu Ls 1 (bez PVN) par kvadrātmetru mēnesī, bet, ņemot vērā, ka telpa jāremontē, noteica nomas maksu Ls 0,50 (bez PVN) par kvadrātmetru mēnesī uz 2 gadiem. Līgumā paredzēts atrunāt, ka nomnieks apkurina ēku Partizānu ielā 14 par saviem līdzekļiem. Tāpat atļāva Tilžas pagasta pārvaldei iznomāt nedzīvojamās telpas Daigai Kalnejai Brīvības ielā 5, Tilzā, friziera pakalpojumu sniegšanai. Noteica nomas maksu Ls 0,32 (bez PVN) par kvadrātmetru mēnesī.

Rosina piešķirt valsts apbalvojumu

Sakarā ar LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas 20. gadadienu rosinās piešķirt LR valsts apbalvojumus 3 personām: Balvu Valsts ģimnāzijas vēstures skolotājai, humanitāro zinātņu maģistrei vēstures nozarē **Irenai Šaicānei** par ilggadēju novadpētniecību, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un jaunatnes patriotisko audzināšanu; Tēvzemes Daugavas Vanagu biedrības Balvu nodaļas biedram **Zigfrīdam Rihardam Berķim** par vēsturisko piemiņas vietu izveidi, vēstures liecību apkopošanu un saglabāšanu; Balvu novada pašvaldības Viksnas pagasta pārvaldes vadītājai **Regīnai Livkei** par ilggadēju ieguldījumu pašvaldības darbības nodrošināšanā un lauku vides attīstībā.

Samazina nomas maksu

Noteica nedzīvojamo telpu Bērzpils ielā 2A, Balvos, nomas maksu Ls 0,50 (bez PVN) par kvadrātmetru mēnesī Valdim Krēmanim no šī gada 1. aprīļa līdz 2013. gada 1. aprīlim sakarā ar to, ka tiks ieguldīti līdzekļi telpu remontā.

Nodod mājas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā

Nolēma nodot dzīvojamās mājas Bērzpils ielā 50 (84 dzīvokļi) un Turgus ielā 5 (12 dzīvokļi), Balvos, pārvaldīšanas tiesības dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai Ņinai Andrejevai un Arkādijam Arhipovam.

Atļauj tirgoties

Izsniedza i. u. "Baltim" atļauju izbraukuma tirdzniecībai ar rūpniecības un saimniecības precēm Bērzpils, Tilžas, Viksnas un Krišjaņu pagastos.

Nosaka lietošanas mērķi

Noteica zemes gabalam Krasta ielā 3E, Balvos, lietošanas mērķi – 'pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve'. Deputāti vienbalsīgi atteicās no pimpirkuma tiesībām uz garāžu Daugavpils ielā 74.

*Turpinājums 14. lpp.

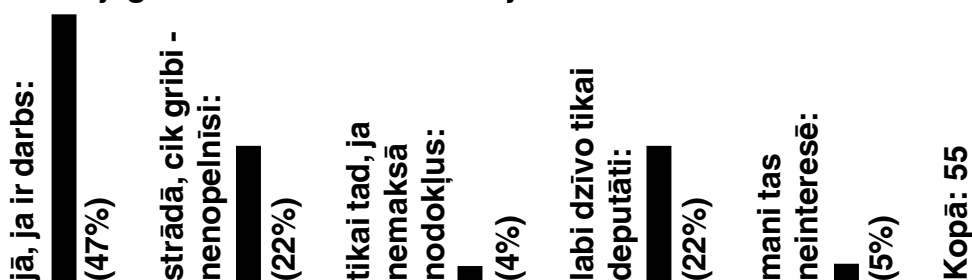
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai ir jēga dzīvot un strādāt Latvijā?

Reportāža

Sadzied cāļi Rugājos

Aizvadītajā piektdienā Rugāju tautas namā notika mazo vokālistu konkurss "Rugāju novada Cālis 2010", kurā piedalījās mazie dziedātāji līdz 5 gadu vecumam (ieskaitot).

Mazie uz pasākumu bija ieradušies krāšņos tērpos. Ne viens vien skatītājs atzina, ka meitenes saposušās kā mazas princeses. Pirms uzstāšanās cāļi vilka lozes taureņu formā, lai katrs zinātu, kurš pēc kārtas dziedās savas sagatavotās divas dziesmas. Izvēlētajā repertuārā pārsvarā skanēja latviešu tautasdziesmas, piemēram, "Div' pļaviņas es nopļāvu", "Bēdu manu, lielu bēdu", "Es savai māmiņai".

Paši mazākie. Skatītāji atzina, ka mazie bērnudārza bērni kopā ar skolotājiem bija kā dekors konkursantiem, kuri uzstājās uz skatuves. Cerams, arī šie pirmsskolas vecuma bērni, kuri šoreiz cāļu tēlā iejutās tikai vizuāli, turpmākajos gados priecēs konkursa apmeklētājus ar skanīgām dziesmām. Šoreiz viņi klausījās dziesmas, vēroja uzstāšanos un ar sitamajiem instrumentiem atskaņoja muzikālo pavadījumu, atbalstot dejotājus. Mūzikas skolotāja Velga Smoļaka, uzrunājot mazos, teica: "Mūsu simfoniskais orķestris."

Dejo "Putniņu deju". Rugāju novada Kultūras nodaļas vadītāja Gunta Grigāne pasākumā uzsvēra, ka cāļi ne tikai dzied, bet arī dejo. "Mums novadā ir lieli mākslinieki," atzina G. Grigāne.

Pārdomu brīdi. Mazajam Markusam, šķiet, dziesmas un dejas patika. Iespējams, ka bija mazliet nogurdinoši veltīt uzmanību konkursam vairāk nekā divu stundu garumā, bet interesanti.

Kliņģeris. Balvas mazajiem konkursa dalībniekiem bija kārdinošas: viņi saņēma gan saldumus, gan krāšņus balonus un mīkstās rotaļlietas.

Ar gandarījuma sajūtu. Mazo vokālistu konkursa "Rugāju novada Cālis 2010" noslēgumā uz kopīgu fotografēšanos pulcējās mazie dziedātāji (Megija, Kerija, Dina, Osvalds, Mārtiņš, Marika, Viktorija, Līva, Lauma, Endija, Meldra, Kristena) un viņu skolotājas Aija Ikstena no Eglaines pamatskolas un Velga Smoļaka no Rugāju novada vidusskolas.

Dzīvo līdz konkursantiem. Rugāju novada vidusskolas mūzikas skolotāja Velga Smoļaka iedrošināja konkursantus, ik pa laikam ar kustībām atgādinot mazajiem, ka dziesmas laikā vajag kustēties. Ja kādam piemirsās kāds dziesmas vārds, atlika paskatīties uz skolotāju (viņa klusiņām dziedāja līdzi), lai droši turpinātu dziesmu.

Ar mammu. Vecāku atbalsts mazajiem ir ļoti svarīgs, arī Dinai no Lazdukalna. Prieks, ka vecāki izrāda interesi par bērnu aktivitātēm, atrod laiku un iespēju apmeklēt pasākumus, kuros viņi piedalās. Nelielu satraukumu pirms pasākuma, piemēram, piedzīvoja konkursa dalībnieces Kristenas vecāki Kristīne un Māris, jo autobusam, ar ko viņi vēlējās nokļūt no Balviem līdz Rugājiem, pārsprāga riepa. Tomēr viss beidzās labi, vecāki Rugājos nokļuva ar vieglo automašīnu un atbalstīja meitas uzstāšanos klātienē.

Cāļu ansamblis. Pēc konkursantu uzstāšanās, kad žūrija devās apkopot rezultātus, uzstājās aizvadīto gadu konkursanti. Viņu vidū redzami arī šī gada uzvarētāji: Meldra Pērkone (vidū) ieguva nomināciju "Visdziedošākais cālis" un Mārtiņš Tihomirovs (pirmais no labās) ieguva nomināciju "Nopietnākais cālis", kurus žūrija izvirzīja piedalīties starpnovadu konkursā.

Dejotāji. Dejas solis viņiem raisījās itin labi, arī smaids seļā liecināja par laika gaitā apgūto uzstāšanās prasmi.

Žūrija un konkursa vadītājas. Konkursa dalībniekus vērtēja profesionāla žūrijas komisija: Balvu pamatskolas mūzikas skolotāja Gunta Ripa, diriģents Pēteris Sudarovs un Balvu Mūzikas skolas skolotājs Ģirts Ripa. Katram cālim viņi piešķīra kādu no nominācijām, piemēram, pūkainākais, pacietīgākais, krāsainākais, prātīgākais, draudzīgākais, mīļīgākais, paklausīgākais, rotaļīgākais, elegantākais.

A. Sockas teksts un foto

Trešdienas saruna

Gūst panākumus olimpiādēs

Skolas pašpārvaldes prezidents, pasākumu vadītājs, skolēns ar plašu redzesloku, zinātkārs, ļoti uzņēmīgs, ar lielu atbildības sajūtu, patstāvīgs, ar teicamām spriešanas spējām, akurāts, precīzs, prot koncentrēties vajadzīgajā vietā un brīdī, skolēns ar izteiktu pozitīvismu pret sabiedrību, viņam par visu ir savs viedoklis... Briežuciema pamatskolas 9.klases skolēna EDGARA PUNDURA raksturojumu varētu turpināt vēl ilgi, jo skolotāji un direktore par Edgaru teic daudzus un tikai labus vārdus. Viens no jaunieša pēdējā laika sasniegumiem ir bronzas medaļas un 3.vietas iegūšana valsts bioloģijas olimpiādē Rīgā.

Vai bioloģija ir priekšmets, kas Tev interesē?

-Bioloģija man padodas, tajā nav tik daudz jāmacās kā, piemēram, matemātikā. Protams, bronzas medaļa olimpiādē ir arī skolotājas nopelns. Sekmju rezultāti bioloģijā bija labi, skolotāja piedāvāja piedalīties olimpiādē, domāju - kāpēc ne?

Vai bija domas par medaļu un godalgotu vietu olimpiādē?

-Cerības jau ir vienmēr. Gribējās sev un citiem parādīt savas spējas, kā arī sacensties ar brāli. Pirms vairākiem gadiem brālis arī piedalījās bioloģijas un ķīmijas olimpiādēs Rīgā. Olimpiādē, lai cik labi būsi mācījies, tik un tā būs jautājumi vai uzdevumi, ko nezināsi. Bija tādi uzdevumi, kur vajadzēja krietni padomāt, tur nevarēja tā vienkārši un ātri uzrakstīt atbildi. Rīgā uzdevumi nedaudz pārsteidza, jo tur vajadzēja aktīvi iesaistīties olimpiādes gaitā, staigāt pa telpu, noteikt augus, nevis vienkārši sēdēt un atbildēt uz teorētiskiem jautājumiem. Rīgā olimpiāde notika divas dienas un tajā piedalījās 58 skolēni no visas Latvijas.

Kuri priekšmeti Tev interesē vairāk un ko mācību stundās vēlies sagaidīt no skolotājiem?

-Visas stundas ir vienlīdz labas. Varbūt matemātika interesē nedaudz mazāk nekā pārējie priekšmeti. Stundā patīk, ka nav jāsež uz vietas, bet jāstāsta, jārunā, jāpilda laboratorijas darbi. Patīk būt aktīvam. No skolotājiem gaidu ne tikai zināšanas, bet arī kādu piemēru no dzīves, kas noderētu skolēniem nākotnē. Skolotāji māca mums cieņu pret citiem cilvēkiem, sagatavo vidusskolai. Kurā vidusskolā turpināšu mācības, vēl neesmu izlēmis.

Kā pavadi brīvo laiku?

-Dzīvē vados pēc principa: ja patīk, vajag izmēģināt. Viss ar laiku var nodrēt. Brīvajā laikā interesējos par mūziku, mākslu, datoriem. Diena dažreiz ievēlās līdz diviem vai trijiem naktī, bet es negaužos par laika trūkumu. Darbojos folkloras kopā "Soldāni", spēlēju ģitāru, dejoju skolas deju kolektīvā. Palīdzu vecākiem piemājas saimniecības darbos. Nē, tas nav apgrūtināši. Patīk strādāt svaigā gaisā, esmu iemācījies daudzus

Talantīgs jauniešs.

Edgars ir pabeidzis mākslas skolu, mācās akordeona klasē mūzikas skolā, sporto. Vairāku gadu garumā piedalās un gūst pirmās vietas dažādu mācību priekšmetu, piemēram, latviešu valodas, angļu valodas, fizikas, vēstures olimpiādēs. Aprīlī, ja būs finansējums, viņš dosies uz Zviedriju, jo ir izvirzīts Eiropas Savienības dabaszinātņu olimpiādei Latvijas komandas sastāvā. Pēc skolotāju domām, uz godalgotām vietām mācību priekšmetu olimpiādēs var pretendēt atjautīgi skolēni ar labu atmiņu, stipru nervu sistēmu un prasmi pielietot iegūtās zināšanas. Un Edgars tāds ir.

Foto - A.Kirsanovs

darbus, piemēram, slaukt govī. Esam muzikāla ģimene, svētkos visi dziedam. Piemēram, uz vecmamma jubileju un Jāņiem sabrauc visa dzimta - tad iet jautri.

Ir kas tāds, kas tevi neapmierina vai kaitina?

-Katrā lietā var saskatīt gaišo pusi. Ja kaut kas nepatīk, ir jāsamierinās. Dažreiz kaitina cilvēku lielā pašpārliecība.

Par ko vēlies kļūt?

-Vecāki mums ar brāli vienmēr uzsvēruši, ka ļoti svarīgi iegūt zināšanas. Mamma, tētis un vecākais brālis man bieži saka, ka dzīvē nevajag darīt lietas, kas nepatīk. Vajag izvēlēties jomu, kas interesē, jo nauda nav lielākā vērtība dzīvē. Par ko nākotnē kļūšu, īsti nezinu. Vēl ir laiks, lai izvēlētos profesiju. Tā noteikti būs radoša, nevis tāda, kur jāsež uz vietas un jāraksta skaitļi.

Ar ko Briežuciemā Tu lepoies?

-Vispirms es lepojos ar savu ģimeni. Lepojos ar cilvēkiem, kuri šeit dzīvo, ar savu skolu, ar zelta skolotāju kolektīvu. Man ir paveicies, ka esmu šeit sācis mācīties.

Es rakstījis zinātniskos darbus par latgaliešu valodu - cik Tev tā nozīmīga?

-Esmu audzināts latgaliskā garā. Gribas, lai Latgale un latgaliešu valoda pastāv un plaukst. Tas, protams, atkarīgs no pašiem. Ja runāsim latgaliski, valoda nepazudīs. Vajag arī saviem bērniem mācīt runāt latgaliski. Jā, ir cilvēki, kuri kautrējas runāt latgaliski. Bet tur nav par ko kaunēties. Cilvēkiem jābūt lepniem, ka viņi nāk no Latgales.

Kas raksturīgs Tev un Taviem klasesbiedriem?

-Pašam sevi raksturot grūti. Vienīgais, ko esmu ievērojis, šķiet, ir tas, ka nevaru ilgi nosēdēt uz vietas. Man vajag iet un

darboties. Klasē esam 11 skolēni, visi labi sadzīvojam. Kopumā esam jautra un draudzīga klase. Nav tā, ka nestrīdamies, jo kas tas par kolektīvu, ja nestrīdas. Visus strīdus vienmēr var atrisināt.

Vai Tev interesē grāmatas?

-Jā, lielākoties detektīvi. Dažreiz ar draugiem apmaināmies ar grāmatām. Tomēr vairāk par grāmatu lasīšanu man patīk skatīties filmas. Piemēram, esmu gan izlasījis "Krēslas" sērijas grāmatas, gan noskatījis filmu, tomēr skatīties filmas man patīk vairāk.

Ko Tu vēl gribētu iemācīties?

-Varētu pamācīties kādā deju skolā, varbūt studenta gados īstenošu šo sapni.

Ko novēli mūsu novada iedzīvotājiem?

-Nevajag sūdzēties par dzīvi, bet saskatīt ikvienā lietā gaišo pusi. Arī tad, ja nav algota darba, var atrast sirdij tuvu nodarbošanos. Jādoma, ka atradīsi darbu, tad arī domas vedīs uz sapņu piepildīšanos. Ja domāsi sliktu, tad to arī pievilksi. Zinu to, jo mani vecāki ir psihologi.

Vai aizraujies ar sporta aktivitātēm?

-Jā, sports man patīk. Šogad, piemēram, ieguvu 2.vietu sprintā bijušā rajona mērogā. Vasaras vakaros mēdzu skriet vismaz vienu vai vairākus kilometrus. Interesē sporta spēles, īpaši hokejs. To ar azartu arī vēroju televizora ekrānā. Labi jutos sporta stundās.

Kas Tevi dara laimīgu?

-Šāda sajūta rodas, kad dzīvē nav nekādu lielu problēmu. Ja viss norit, kā plānots, nav iemesla liekiem satraukumiem. Vēl mani laimīgu dara kopības sajūta ar tuviem cilvēkiem, jo būt kopā ar viņiem ir labi, un visas nebūšanas tad paliek otrajā plānā.

A.Socka

Balvu novada domes sleja

Mums jāiet savs ceļš

Lai novads attīstītos un virzītos uz priekšu, jāzina skaidrs virziens – uz kuriem ejam. Jau šodien jābūt tālredzīgiem visās jomās, skaidri definējot, kur vēlamies atrasties rīt, parīt, pēc desmit gadiem. Tā ir mana, deputātu, speciālistu un visu novada iedzīvotāju kopīga atbildība. 11.martā Balvu novada Dome pieņēma lēmumu par Balvu novada Attīstības programmas 2011. – 2017.gadam izstrādes uzsākšanu un darba grupas izveidošanu. Darba grupa analizēs esošo situāciju novadā, apkopos speciālistu un iedzīvotāju priekšlikumus un idejas, izvirzīs konkrētus rīcības virzienus un izstrādās novada Attīstības programmu. Kādam liksies, ka tā ir birokrātija. Nē! Pašvaldībai nepieciešams dokuments, kurā koncentrēts attīstības redzējums visās jomās. Tās mērķis ir veidot pamatu Balvu novada teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai. Arī, lai piesaistītu Eiropas fondu finansējumu, šādai programmai jābūt par pamatu. Par programmas izstrādes atbildīgo personu apstiprināta novada pašvaldības izpilddirektore Inta Kaļva. Aicinu visus iedzīvotājus ar saviem ieteikumiem aktīvi iesaistīties programmas izstrādē. Uzdrīkstieties piedāvāt savas idejas!

Pievienotā vērtība būs jaunas prasmes

4.martā kā pārstāvis no Latvijas piedalījās Izglītības, jaunatnes, kultūras un pētniecības (EDUC) komisijas sanāksmē Briselē. Izrādās, ka Balvos mēs domājam par tām pašām lietām, kuras aktuālas arī "vecajā Eiropā". Un ejam pareizā virzienā. Eiropas Savienība uzsver, ka, lai veicinātu nākotnes ekonomikai nepieciešamās prasmes un rastu izeju no pašreizējās krīzes, būtiska ir izglītība, apmācība, kā arī pārkvalificēšanās. Nemitīgi tiek uzsvērti izglītības nozīme sociālās atstumtības mazināšanā. Neatkarīgi no ģimenes materiālā stāvokļa, ikvienam bērnam jānodrošina vienlīdzīgas iespējas apmeklēt visu līmeņu izglītības iestādes – sākotnēji bērnudārzu, tad pamatskolu, tad ģimnāziju vai profesionālās izglītības skolu un tad augstāko mācību iestādi. Un to izdarīt tepat – Balvos. Briselē gūtā pieredze rāda, ka mūsu šoļi izglītības un sociālās sfēras sakārtošanā ir pareizi.

Pārmaiņas izglītības sistēmā nenesīs augļus uzreiz. Reālus ieguvumus redzēsim pēc diviem, pieciem, varbūt pat desmit gadiem. Bet lēmumi jāpieņem šodien, arī nepopulāri. Ja deputāti baidīsies par saviem krēsliem, kāds cits pasteigsies pirms mums. Tas ir tikai laika jautājums, kad valsts noteiks, cik audzēkņiem jāmacās vispārīgizglītojošajās skolās un cik jāapgūst profesionālā izglītība. Balvu novadā un arī bijušajā rajona teritorijā nav nevienas profesionālās izglītības mācību iestādes. Būtiski, lai tad, kad valsts izglītības sistēmā ieviestas reformas, mēs nepaliktu bešā, lai mūsu bērni neaizplūstu uz skolām citos novados. Mums jāiet savs ceļš. Balvu novadā nebūs smagā metālrūpniecība, bet mūsu pievienotā vērtība būs jaunas prasmes, ko jaunieši iegūs uz vietas.

Lai mūsu novada bērni varētu iegūt labu izglītību tuvāk dzīvesvietai, paplašināsim sadarbību ar Rīgas Valsts tehnikumu, kā arī Balvos no nākamā mācību gada atvērsim Daugavpils Universitātes dienas nodaļas programmas. Domes sēdē nolēmām slēgt nodomu protokolu ar šīm abām izglītības iestādēm par mācību procesa organizēšanu Balvu pilsētā. Studijas tuvāk mājām izmaksās lētāk, līdz ar to iespējas iegūt labu izglītību un specialitāti pavērsies plašākam interesentu lokam. Jārikojas ātri, lai šī gada 9.un 12.klašu skolēni jau laikus zinātu, uz kuru skolu doties 1.septembrī.

Nāciet ar idejām

Pašvaldība ir atvērta dažādu nozaru uzņēmējiem. Ar jaunizveidotā biznesa inkubatora programmu veicināsim dažādu ideju īstenošanu un palīdzēsim uzņēmīgiem cilvēkiem radīt jaunus uzņēmumus, kas, atstājot biznesa inkubatoru, būs finansiāli patstāvīgi. Uzņēmēji varēs saņemt arī konsultatīvos pakalpojumus. Balvu novadā ir reģistrēts 841 uzņēmums, no tiem - 397 zemnieku saimniecības. Zemniekus aicinu nākt ar savām idejām, ieteikt, kā organizēt zaļos tirdziņus, kāds atbalsts viņiem nepieciešams no pašvaldības. Par lauksaimniekiem aktuālam tēmām 17.martā notiks saruna Latvijas agronomu biedrības rīkotā sanāksmē Balvos, Brīvības ielā 46a.

Interesējošus jautājumus un priekšlikumus iedzīvotāji var man sūtīt Balvu novada mājas lapā www.balvi.lv, sadaļā "Jautājums Domes priekšsēdētājam". Domāsim un darbosimies kopā!

Jānis Trupovnieks,
Balvu novada pašvaldības Domes priekšsēdētājs

Topošie absolventi

Bērzpils vidusskolas 12.klase. Klasē mācās ļoti talantīgi un sportiski skolēni. Vairāki no viņiem skaisti dzied, dejo, spēlē mūzikas instrumentus vai teātri un ir ļoti sportisti. Puišiem īpaši labi padodas volejbols un basketbols. Nupat vidusskolas komandas sastāvā Latgales reģiona sacensībās viņi ieguva 1.vietu volejbolā un 2.vietu basketbolā, bet Evita piedalījās konkursā "Mis un Mistery Balvi". **Artūrs Apšenieks** ir kluss puisis, bet, kad vajag, zina, ko pateikt. Viņš ir uzņēmīgs un sportisks. **Dāvis Circens** ir atraktīvs, sportisks, smaidīgs un gudrs, prot jokot un saprot jokus, ja kaut ko dara, tad cenšas izdarīt pēc iespējas labāk. **Artis Čudars** ir sportisks un gudrs, sabiedrīks un izpalīdzīgs puisis. Zina, ko vēlas, uz to arī tiecas. Kompānijā ar viņu vienmēr ir interesanti. **Jānis Dārziņš** ir jauniešs, kurš prot izteikties par visu, pie viņa droši var vērsties pēc palīdzības. Jānis ir sportisks un sabiedrīks. **Lauras Elksnes** istā daba atklājas tikai draugu lokā. Viņa ir šarmanta, prot aizrautīgi smieties, liekot arī citiem smieties līdzī. **Madara Griestiņa** ir vienīgā meitene klasē, kura puišu kolektīvā izturēja visus 12 gadus, tādējādi izrādot nesalauzamu raksturu. Viņai patīk izcelties. Mīl mūziku, aktīvi piedalās dažādos pasākumos, skaisti dzied un dejo. **Sanita Korkla** ir meitene ar raksturu. Viņai ir daudz talantu: dzied, dejo, sporto, spēlē teātri. Patīk daudz runāt. Viņa ir ideju pārpilna, radoša, atraktīva. **Raivis Kubaks** ir jautrs puisis, kam patīk ākstīties. Viņš ir labs draugs un interesants sarunu biedrs, sabiedrīks un sportisks, piemīt liela atbildības sajūta. Par **Andi Lesnieku** var teikt – tie klusie ūdeņi ir tie dziļākie. Viņam piemīt savs viedoklis par visu. Andis ir konkrēts un apdomīgs, ienīst principus, jo uzskata, ka tie veido aizspriedumus. Interesē vēsture un ekonomika. **Kristīnei Martuzānei** piemīt daudz radošu ideju, patīk aktīva dzīve. Viņa ir klases sabiedriskās dzīves dzinējs - gudra, saprotoša, sportiska, dzied un dejo, spēlē teātri. **Inģus Pasikova** ir kluss, bet atraktīvs un smaidīgs, draugu lokā – jautrs un aktīvs. **Mārtiņš Pintāns** ir kluss un mierīgs puisis, bet spēj būt arī atraktīvs un runīgs, mērķtiecīgs un neatlaidīgs, prot sev aizstāvēt. **Artis Pluša** ātri atrod kontaktu ar svešiem cilvēkiem, prot koķetēt, ļoti patīk runāt par un ap visu. Sportisks, atraktīvs un izpalīdzīgs puisis, labi dzied un dejo. **Ainārs Prols** vienmēr palaujas tikai pats uz sevi, jo uzskata, ka uz citiem nevar palauties. Viņam ir savs viedoklis jebkurā jautājumā, dara tikai to, ko pats uzskata par vajadzīgu, aizraujas ar mašīnām un modernajām tehnoloģijām. **Ieva Stanka** ir talantīga meitene, dzied, dejo, spēlē teātri. Cilvēks, kurš zina, ko dzīv vēlas sasniegt. Ievu ir grūti aizvainot, jo viņa uz dzīvi raugās pozitīvi, visu uztver ar smaidu. **Evita Stepāne** ir izpalīdzīga un jautra, simpātiska un saprotoša. Prot pastāvēt par sevi, nebaidās izteikt savu viedokli. No malas izskatās kautrīga, bet patiesībā ir sabiedriska, skaisti dzied un dejo. **Lauris Stepāns** ir klases 'jautrulis', kuram nekad netrūkst runājamā, talantīgs volejbolists, patīk uzturēties draugu kompānijā. Viņu var dēvēt par komiķi. **Gita Zelča** ir interesanta meitene, prot sasmidzināt, ja ir skumji. Sirsnīga un uzticama. Dzīvi uztver pozitīvi un vienkārši. Par savu klases audzinātāju **Lolitu Kokoreviču** audzēkņi saka: "Inteliģenta, sabiedriska, sportiska un skaista sieviete. Vienmēr palīdz, atbalsta un jūt mums līdzī. Prot pajokot, pasmieties par sevi, saprot jokus. Zinoša, ļoti labi saprotas ar skolēniem. Labāku skolotāju neatrast!"

Foto - A.Kirsanovs

Īsumā

Lasa bērnu žūrijas grāmatas

Bērzpils pagasta bibliotēkā marta sākumā notika "Bērnu žūrijas - 2009" noslēguma pasākums. Uz to ieradās visi žūrijas eksperti un žūrijas darba grupas dalībnieces – kultūras darba organizatore Anna Kriviša un skolotāja Lolita Kokoreviča. Bibliotēkas vadītāja Anna Griestiņa ekspertiem pateicās par čaklo darbu, lasot un novērtējot grāmatas, un darba grupas dalībniecēm – par atbalstu pasākuma noorganizēšanā.

Bērnu žūrija valsti darbojas kopš 2002.gada, Bērzpīlī – kopš 2003.gada. Aizvadītais gads bija jūtami trūcīgāks, jo no 20 žūrijas sarakstā iekļautajām grāmatām 15 bija jāiegādājas par pašvaldības līdzekļiem. No 18 dalībniekiem tikai 15 eksperti veiksmīgi tika galā ar saviem pienākumiem, kurus viņi bija apņēmušies izpildīt noslēgtajos līgumos.

Bērni interesējas, vai 2010.gadā Bērnu žūrija vēl darbosies un minēja konkrētas grāmatas, kuras, viņuprāt, vajadzētu iekļaut žūrijas grāmatu sarakstā. Uz šo jautājumu bibliotēkas vadītāja atbildi nezināja, bet rosināja izdomāt pašiem kādu interesantu pasākumu, kurā varētu darboties. Par čaklākajām lasītājām un vērtētājām atzina Zani Mārtužu un Kristiānu Žeikari, kuras izlasīja un novērtēja visas žūrijas 4 vecuma grupu 20 grāmatas, un Alisi Žeikari, kura izlasīja un novērtēja 10 grāmatas. Šīm meitenēm pasniedza Pateicības rakstus un īpašas balvas. Par atsaucību un darbu nelielas balvas saņēma arī pārējie žūrijas dalībnieki.

Piedalās erudītu čempionātā

13.martā Balvu 2.pamatskolas kluba "Erudīts" komanda "Mozgolomi" piedalījās skolu erudītu klubu valsts čempionātā Rīgā. Līdz ar Latvijas skolu erudītu čempionātā piedalījās arī vairākas igauņu un lietuviešu komandas. Sacensības notika 4 posmos. "Spēju jautājumiem bija ļoti augsta sarežģītības pakāpe, bet tādiem arī jābūt čempionāta jautājumiem," uzskata mūsu komandas trenere Svetlana Pavlovskā. No 48 uzdotajiem jautājumiem "Mozgolomiem" izdevās atrast atbildes tikai uz pieciem. Tas jauniešus nesārūgtināja, jo konkurence bija ļoti spēcīga. Uzvaru čempionātā šogad izcīnīja erudītu klubs no Rīgas.

Talants apvienots ar uzcītību

Pirms kāda laika, noskatoties konkursa "Mūsu talanti" koncertu Balvos, nevarēju vien beigt priecāties – cik daudz talantīgu bērnu aug mūsu pusē! Viena no konkursa dalībniecēm, kura piesaistīja uzmanību, bija Balvu Valsts ģimnāzijas skolniece KINTIJA PUŠPURE.

Spriežot pēc konkursā redzētā, kur meitene uzstājās gan deju grupas "Rozinītes" sastāvā, gan dziedāja solo, Kintijai piemīt vairāki talanti. Iepazīstoties tuvāk, sapratu, ka man bijusi taisnība.

Dzied no trīs gadu vecuma

Kintija atzīst, ka dejojot un dziedājot viņai patīk vienlīdz labi. Tomēr vokālās spējas meitene sāka attīstīt mazliet agrāk, kad bērnudārzā dziedāšanas skolotāja Iluta Tihomirova ievēroja, ka Kintijai patīk un padodas dziedāšana. Jau trīs gadu vecumā mazā meitene sāka pilnveidot savas vokālās prasmes un turpina to darīt joprojām skolotājas Ilutas Tihomirovas vadībā. Kintija regulāri piedalās konkursos "Mūsu talanti", bet šogad viņas priekšnesums mazliet atšķīrās no citiem – tāpat kā istai estrādes māksliniecei, jaunajai solistei piedejāja divas dejojotās no grupas "Rozinītes" – Beāte Anna Kairiņa un Alina Saveļjeva. Arī dziesmas nosaukums bija atbilstošs – "Nāc, dzied, dejo līdz!". Kaut arī priekšnesumu žūrija šoreiz nenovērtēja ar pakāpi, tas izdevās ļoti atraktīvs.

Dejo un mācās teicami

Kintijas talanti ar dziedāšanu vien neaprobežojas - vēl spilgtāk meitenes apdāvinātība izpaužas dejā. Jau sesto gadu Kintija dejo pie skolotājas Ditas Nīperes. Kopā ar grupas "Rozinītes" dalībniecēm, kā arī dejojot solo, Kintija gūst ievērojamus panākumus pat valsts mēroga deju čempionātos. Piemēram, pērnā gada decembrī Rīgā notikušajā mūsdienu deju čempionātā Kintija 26 dejojāju konkurencē izcīnīja 4.vietu, kas ir vēra ņemams rezultāts. Deju skolotāja Dita Nīpere uzskata, ka talants ir tikai daļa no meitenes panākumu noslēpuma: "Kintija patiesi ir talantīga un ne vienā jomā vien. Taču panākumu pamatā

Foto - I.Tušinska

Dejo "Rozinītes". Dejas laikā Kintija (priekšplānā) piesaistīja uzmanību ar savu atraisītību, enerģiju un perfekto ritma izjūtu.

ir viņas apzinīgums un neatlaidība. Kintija nekad nekavē nodarbības un, ja ko iesāk, tad noteikti pabeidz līdz galam."

Ja ar panākumiem dziedāšanā un dejošanā jums šķiet par maz, tad var piebilst, ka Kintija pirmo mācību pusgadu Balvu Valsts ģimnāzijas 7. klasē pabeidza kā teicamniece. Turklāt viņa apgūst klavierspēli Balvu Mūzikas skolas 5.klasē. Bet, kad jautāju, pa kuru laiku viņa visu paspēj, meitene atbild, - ja atliktu brīvais laiks, labprāt apmeklētu arī kādas sporta nodarbības, piemēram, spēlētu volejbolu.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Pieredzi lūkojot

Kalna saimniekam plūmes ziedēs

Klāt laiks, kad gan lielāku, gan mazāku dārzu platību īpašnieki sauc vai vienā balsī: gaidām pavasari un lauku darbus! Naskākie jau izstāģājuši dārzus, uzmanīgi tos apskatījuši un arī novērtējuši, kā pārziemojuši augļu koki. Čaklākie varbūt pat izgriezusi bojātos zarus.

Bargā ziema beidzot aiz muguras. Ko tā likusi mācīties dārzu apsaimniekotājiem, kādu pieredzi devusi? Par to plašāk stāsta pieredzējušais agronoms IMANTS KĀRKLIŅŠ.

Neko nevar darīt – dārzu stādījumi aizvien bijuši pakļauti dabas ritumam un laika apstākļu kaprizēm. Reizē tas ir zināšanu un praktisko iemaņu pārbaudījums arī pašiem dārzkopjiem. Katrs gads taču ienes ko jaunu, darba pieredzi caur gadiem tikai vairojot.

Aizvadītā vasara, kā atgādina agronoms, raksturojās ar ļoti izteiktiem nokrišņiem, bet tas veicināja kociņu inficēšanos ar dažādām slimībām: ķiršu mēri, augļu rūgto puvi, kaulenķoku lapbīri, sausplankumainību, ābeļu un bumbieru lapu pelēkplankumainību, parasto augļu puvi vai parasto kraupi. Augļu puve pēdējos gados īpaši izplatās kociņu kooperatīvajās sabiedrībās. Slimības, kā zināms, novājina saimniekaugus (ābeli, plūmi, ķirsi u.c.), un rezultātā daudzviet neveidojas pilnīgs lapojums.

Rudens periodā Austrumlatvijā bija maz saulainu dienu. Ja necentās ierobežot kaitēkļu un slimību izplatību, augļu dārzi ziemošanas sākumā jutās novārguši. Pirmā sala pārbaude tiem sākās jau decembra otrajā pusē, kad temperatūra naktī nokritās zem minus 17 un vairāk grādiem pēc Celsija. Sniega kārtā šai laikā Balvu pusē bija tikai 2-3 centimetrus bieza, bet Bērziņos apkaimē sniega nebija nemaz. Agronoms skaidro, ka šādos apstākļos sasalums iespējams augsne augļu kociņu apdobēs, īpaši blīvās, mālainās augsnes, un varēja sasniegt 5-10 centimetru dziļumu. Tad bija jāuzsāk jaunstādu sakņu glābšana tur, kur augsne regulāri veģetācijas laikā sastrādāta. Bija jāveic apdobju mulcēšana ar salmiem, kūdru, zāgskaidām. Savukārt apdobēs, kur mulča vai zāļu zelmenis, uzmanība bija jāpievērš pundurkociņu un puspunduru jauno stādījumu mazajām saknītēm, lai tās neciestu no kailsala.

Nopietnām raizēm nav pamata

Bet janvāris šoziem bija pavisam bargs. Kā tas ietekmēja augļu dārzus? Dienakts vidējā gaisa temperatūra stabili turējās zem normas, bet trešajā dekādē bija minus 14,2 grādus zem Celsija. Laika zimju vērotāji saka, ka Latvijā šī bija ceturta visaukstākā janvāra trešā dekāde pēdējos 87 gados. Tas skan nopietni. Vismazākā temperatūra (minus 33,5 grādi) reģistrēta Daugavpilī. Augļu kokiem bija jāiztur smags pārbaudījums. Agronoms saka, ka labi vismaz, ka janvārī nebija atkušņu, kas spēj iztraucēt kokus no miera.

Nosalušie bumbieri. Austrumlatvijā, kā izlases veida pārbaudē pārliecinājies agronoms Imants Kārklis, daļēji no aukstās ziemas cietušas bumbieru šķirnes 'Mramornaja', 'Mlejevskaja raņņaja', 'Pepi'. Par to liecina plaucēšanas rezultāts – nobrūnējis kambija slānis.

Pirmais atkusnis 23. februārī bija neilgs, lija lietus. Saulainās marta dienas pātrina miera perioda izbeigšanos, bet vēso nakšu dēļ kociņi jaunos dārzos var izsilt. Tādēļ šī ziema, kā secina agronoms, būs nopietna pārbaude dārza vietas izvēlei. Kā zināms, aukstākās gaisa masas bezvēja laikā saplūst ielejās.

Par ko liecina ilggadēja pieredze? Izsenis aukstās ziemas Austrumlatvijā labi pārcietušas ābeļu šķirnes 'Baltais dzidrais', 'Rudens svitrotais', 'Cukuriņš', 'Antonovka'. Var novērot, ja saimnieks no šīm ābelēm savlaikus nav novācis ražu, ziemcietīgās ābeles pašas atbrivojas no ražas, augļus nobirdinot. Tas nozīmē, ka koki paspēj uzkrāt barības vielas līdz ziemošanai. Turpretī kaulenķokas, kas ražo rudenī, augļi vēl ilgi pēc gatavības turas kokos un līdz ar to izmanto barības vielas. Tas pierāda arī to, ka visbagātīgāk ražojošajām plūmēm ir tendence visvairāk ciest sekojošajā bargajā ziemā. Negatīvi pārziemošanu ietekmē arī veģetācijas laika infekcijas. Februārī, plaucējot plūmju zariņus, varēja redzēt, ka ne visi pumpuri plauka. Jāpriecejas, ka daļa ziedpumpuru pārbaudes brīdī izturējuši salu. Kā atpazīt, vai kociņi pārziemojuši veiksmīgi? Noteicošās pazīmes ir augļu koku pumpuru un kambija slāņa stāvoklis pavasarī. Pārbaudot atsevišķus zariņus, varēja redzēt, ka šis slānis vietvietām bija nobrūnējis. Pieredze atgādina, ka ir bijušas aukstas ziemas, kad nosalst

koksne, taču koks izdzīvo un turpina ražot.

Kam pievērst uzmanību, pērkot jaunu stādmateriālu? Agronoms iesaka novērtēt ārējo izskatu, lai kociņš nebūtu 'izdzīts' ar mēslošanas līdzekļu palīdzību, apskatīt arī sakņu sistēmu. Ja kociņus stāda rudenī, tas jādara ar aprēķinu, lai stāds paspēj iesakņoties, nedrīkst aizmirst bagātīgi salaistīt.

Agronoms mierina, ka kopumā lielām bažām par augļu koku izsalšanu šajā ziemā nav pamata. Var droši teikt, ka Austrumlatvijā vēlajam rudenī plūmju šķirnēm līdzņemtos, dārzos ar iepļākām, kur iepriekšējā gadā bija bagātīga raža un tā netika savlaikus nolasīta, neierobežoja arī slimības, daļa ziedpumpuru un pumpuru noteikti būs cietuši no bargā sala. Taču var būt vietas, kur sala ietekme uz kaulenķokiem ir atšķirīga. Kalna saimniekiem plūmes ziedēs, ielejas saimniekam plūmēm ziedpumpuri nosaluši un varētu būt cietuši pat plūmju koki.

Augļu dārzu ziemošanu ietekmēs arī laika apstākļi martā. Ja atkušņi mīsies ar aukstām gaisa masām un zemām nakts temperatūrām, kaulenķokiem tieši šajā laikā var iet bojā ziedpumpuri. Problemātiska izziemošana var būt skābajiem ķiršiem, kam gadu vai divus pirms tam netika ierobežota kaulenķoku lapbīre. Atsevišķiem dārzu saimniekiem var būt problēmas arī ar garšīgajām, bet zemas ziemcietības bumbieru un saldo ķiršu šķirnēm.

Ieteikumi dārzkopjiem

Ieteikumi labvēlīgai augļu koku pārziemošanai arī bargās ziemās un apsalušu koku sakopšanā:

- ✓ Izvēlēties ziemcietīgas šķirnes, piemērotas konkrētai augļkopības zonai.
- ✓ Mulčēt apdobes, bagātīgi tās salaistīt rudenī.
- ✓ Ziemā, kad uz sasalušas zemes uzkrīt sniegs, pieplacināt sniegu augsnei.
- ✓ Kaļķot augļu kociņus rudenī, ja tas nokavēts – arī februārī (piemērotos laika apstākļos). Mazdārziņos jaunajiem kociņiem var izmantot niedru apsejūs vai citu saules starus ierobežojošu materiālu.
- ✓ Veģetācijas laikā censties ierobežot kaitēkļus un slimības.
- ✓ Mēslojot saskaņā ar augšņu izpētes rezultātiem. Slāpekli saturošu mēslojumu pielietot līdz jūlijam, vasaras otrajā pusē komplekso mēslojumu bez slāpekļa, tai skaitā kālija mēslojumu, vajadzības gadījumā var pielietot mēslojumu caur lapām.
- ✓ Sala bojātu koka vainagu sakopšana pavasarī jāveic pakāpeniski – aptuveni no maija līdz augustam. Jauniem kociņiem ir lielākas atjaunošanas iespējas. Pārlietu agra zaru izgriešana nav attaisnojama. Vainagu veidošana apsalušiem kokiem turpināma nākamajos gados.
- ✓ Brūču vietas iztīra, dezinficē un nosmērē ar brūču ziedi.

Zini un izmanto

Lai gaudi nekļūtu par mēslojumu

Kurš gan laukos nezina - kvalitatīva sēkla ir nākamās ražas pamats. Tā nosaka gan patērētās izejās normu, gan arī to, cik veselīgs un ražīgs sezonā veidosies sējums un uz kādu ražu var cerēt. Diemžēl no šogad novados pārbaudītā sēklas materiāla var secināt, ka vasaras kviešiem un miežiem ir stipri pazeminātas dīgtpējas.

Tāpēc valsts augu aizsardzības dienesta Vidusdaugavas reģiona nodaļas vecākā inspektore Aldona Radziviloviča uzsver šī brīža aktualitātes augkopības jomā. Sējot nepārbaudītu sēklu, pavasari var nākties vilties: ar graudiem vien būs nomēslota augsne, bet tie netieksies pret sauli ar zariem un spēcīgiem asniem. Tā var būt, jo šogad graudu sēklai ir slihta dīdžība.

Uz kādu atbalstu lauku uzņēmēji šogad var cerēt augkopības jomā? Šogad atkal paredzēts valsts atbalsts kvalitatīvas sēklas sagatavošanai un izmantošanai. Atbalsta mērķis ir palielināt labības, kartupeļu, eļļas un šķiedraugu kvalitatīvu sēklu sagatavošanu un izmantošanu. Tas pienākas par lauku apskati, ja tās platība labībām ir virs 10ha, kartupeļiem - virs 1ha, bet eļļas augiem un šķiedraugiem - virs 5ha. Par vidējā parauga ņemšanu no sertifikācijai paredzētajām sēklu partijām labībām, eļļas augiem un šķiedraugiem un paraugu analīze, par etiķešu drukāšanu un izsniegšanu labībām, eļļas augiem un šķiedraugiem, augu pasu (etiķešu) drukāšana un izsniegšana kartupeļiem, par kartupeļu bumbuļu laboratorisko analīzi kartupeļu gaišās un tumšās gredzenpuves noteikšanai, par sēklas kartupeļu vīrusu infekcijas noteikšanu un par kartupeļu augsnes paraugu ņemšanu un analizēšanu augu kaitīgo organismu noteikšanai sēklaudzēšanas platībās.

Termini iesniegumu pieteikšanai

Uzmanība jāpievērš bioloģiskajiem lauksaimniekiem, kas vēlēties saņemt atļauju konvencionālās sēklas (sēklu maisījumu) un veģetatīvā pavairošanas materiāla izmantošanai bioloģiskajā lauksaimniecībā. Dažām sugām ir mainījušies termiņi iesnieguma iesniegšanai. Iesniegumus Valsts augu aizsardzības dienestā sēklas materiālam un sēklas kartupeļiem jāiesniedz: vasarāju labībām, kartupeļiem, bietēm, lopbarības augiem, liniem, vasaras rapsim, vasaras ripsim un šķiedraugiem, atklātā lauka dārzeniem - līdz 15. aprīlim, bet ziemas rapsim, ziemas ripsim - līdz 30. jūlijam, bet ziemāju labībai - līdz 15. septembrim.

Saglabājusies iepriekšējo gadu kārtība par vispārējo atļauju dārzeniem, lopbarības bietēm, garšaugiem, ārstniecības un dekoratīvajiem augiem. Sugu saraksts vispārējai atļaujai pieejams dienesta mājas lapā www.vaad.gov.lv.

Drošības pasākumi slimību ierobežošanai

Pavasari lielāku un mazāku dārzu saimnieki lauka platības papildina ar jauniem stādījumiem. Agronomiskā dienesta speciālisti atgādina, lai novērstu bistamo augļu koku slimību izplatību, kā, piemēram, bakteriālo iedegu, jāiegādājas un jāstāda tikai veseli kociņi. Vai stādmateriāls ir vesels, apliecina fitosanitārais dokuments – augu pase. Augu pase apliecina, ka stādus pārbaudījuši attiecīgi dienesti un stādi nav inficēti ar karantīnas organismiem. Ja saimniekaugu stādus tirgo pa vienam, augu pasei jābūt pie katra stāda. Ja tirgo lielākās partijās, augu pasi pievieno katrai partijai.

Lai neizplatītos bakteriālo iedegu un citas infekcijas, noteikti jāierobežo kaitēkļi un slimības, tādēļ dārzi un dekoratīvie stādījumi regulāri jākopj. Pirms ziedēšanas un ziedēšanas laikā profilaktiskos nolūkos ieteicams lietot varu saturošus preparātus. Speciālisti brīdina, ka arī labs stāda izskats tomēr droši neliecina par tā veselību, sevišķi bakteriālo iedegu gadījumā, jo slimībai ir arī slēptā forma, kad simptomi neparādās uzreiz.

Datu centra speciāliste strādās ik ceturtdienu

Ņemot vērā ganāmpulku īpašnieku un lopkopības speciālistu lūgumu un izvērtējot Lauksaimniecības datu centra finansiālās iespējas, atjaunota klientu pieņemšana Balvos, Brīvības ielā 46a ik ceturtdienu laikā no pulksten 10 līdz 15. Ceturtdienās Balvos strādās lauksaimniecības datu centra speciāliste Nora Klūga.

Jaunākā paaudze

Atrrod laiku visam

Bērzpils vidusskolas 7.klases skolniece KRISTIĀNA ŽEIKARE ir aktīva un zinātkāra meitene. Dančošana tautas deju kolektīvā, dziedāšana kori un vokālajā ansambli, kā arī mūzikas skolas apmeklēšana, kur viņa apgūst akordeona spēli divas reizes nedēļā, nemaz netraucē mācībās. Skolā Kristiāna saņem tikai labas un teicamas atzīmes visos mācību priekšmetos. Par sirdij un prātam tuvākiem meitene uzskata bioloģiju, sportu un mūziku, tomēr atzīst, ka itin labi padodas arī pārējo zinību apguve. Par to liecina labie sasniegumi mācību priekšmetu olimpiādēs rajona mērogā, kuros meitene piedalās jau kopš trešās klases. Par šī mācību gada labākajiem rezultātiem pati Kristiāna uzskata iegūto trešo vietu matemātikas un vizuālās mākslas olimpiādēs.

Kaut arī uzdotās mācību vielas sagatavošanai reizēm atliek vien vēlas vakara stundas, meitene atrod laiku visam. Turklāt katrai nodarbei pievēršas ar vislielāko nopietnību. Tā kā brīva laika paliek pavisam maz, Kristiāna to izmanto atpūtai, noskatoties kādu televīzijas pārraidi, uzspēlējot spēli internetā vai satiekoties ar draugiem.

Vecākā paaudze

Pensijā pirmo gadu

Pensionētā skolotāja LONIJA STEPĀNE pārsteidz ar savu dzīvīgumu un optimistisko nostāju pret visām lietām. Šķiet, četrdesmit pieci skolā pavadītie gadi nav atņēmuši ne nieka no sievietes darbīguma un dzīvesprieka.

Pensionētās skolotājas dzīve, izņemot dažus augstskolā pavadītos gadus, no mazotnes noritējusi Bērzpils iedzīvotāju acu priekšā. Ne viena vien Bērzpils vidusskolas audzēkņu paaudze apgūvusi fiziku un arī matemātiku stingrās skolotājas vadībā. Sākusi strādāt jau 1964. gadā, vēl mācoties augstskolas pēdējā kursā, L.Stepāne darbu skolā atstāja tikai pērn. Pati fizikas skolotāja saka tā: "Visam savs laiks. Jānodod vieta jaunajiem."

L.Stepāne savu pirmo pensionāres statusā aizvadīto vasaru un rudeni veltīja dārza darbiem, bet tagad - ziemā - pievērsusies preses izdevumu lasīšanai. Tos bijusi skolotāja abonē vairumā. Savukārt televīzija viņas mājās nav lielā cieņā. Lonijs skatās tikai ziņas un saturīgus raidījumus. Savu bijušo skolotāju nav aizmirsusi arī Bērzpils vidusskolas skolēni, kuriem savu padomu Lonijs nekad neliedz. Tūklāt savu uzmanības devu prasa arī divas mazmeitiņas, kuras bieži ciemojas pensionētās skolotājas mājās.

Ciemojamies

Iepazīstinām

Zemnieki un uzņēmēji turas

Pie Bērzpils pagasta pārvaldes nama ieejas sastopam rosīgo pagasta pārvaldnieku ĀDOLFU SERGEVIČU, kurš tobrīd steidzami risina kādu saimniecisku jautājumu, atstājot enerģiska un stingra vadītāja iespaidu. Pēc pāris minūtēm sēžam mājīgajā pārvaldnieka kabinetā un runājamies par dzīvi un darbu.

Ādolf Sergevičs dzimis un audzis Daugavpils rajona Liksnas pagastā. Septiņdesmito gadu sākumā apprecējies un pārcēlies uz dzīvi Bērzpili. Lidz pērnā gada jūlijam, kad spēkā stājās teritoriālā reforma, bērzpilieši pazina viņu kā pagasta saimniecības daļas vadītāju un sociālo darbinieku.

Ar kādām izjūtām uzņēmāties pagasta pārvaldnieka amatu? Vai nebija nedaudz bailīgi?

-Pirms tam biju pagasta saimniecības daļas vadītājs, tādēļ darbu būtībā jau zināju. Nekas daudz nav mainījies, vienīgi vairs nepildu sociālo darbinieka pienākumus.

Pusgads pagasta pārvaldnieka amatā ir pagājis, ekonomiskā krīze valstī iet dziļumā. Kā šajos grūtajos laikos jūtas pagasta iedzīvotāji - zemnieki un uzņēmēji?

-Darbu zaudējuši daudzi Bērzpils jaunieši, kuri strādāja pilsētā. No vienas puses tas apbēdina, no otras - iepriecina, jo jaunieši atgriezušies pagastā, pie vecākiem. Tikai bēdīgi, ka darbavietas viņiem visiem pagastā nevarēsīm nodrošināt. Bet mūsu zemnieki turas. Pagaidām neviens nav izputējis, daži tikai sašaurinājuši saimniekošanas apjomus. Arī uzņēmēji pagaidām turas.

Tagad, kad esat atkarīgi no Balvu novada domes lēmumiem, vai nejutaties atstumti un aizmirsti?

-Slikti ir tas darba ņēmējs, kurš slikti runā par darba devēju, nenorādot, ko vajag darīt, lai strādātu labāk. Apgrūtina, ka vairs neesam lemtspējīgi. Katrs nieks jāsapņo ar novadu.

Kā klājas trūcīgākajiem iedzīvotājiem, bezdarbniekiem? Vai izmantojat iespēju nodarbināt simts latu stipendiātus?

-Tagadējais 'simtlatnieku sasaukums', kā es to sauca, pārsvarā strādāja pie malkas sagādes pagasta un skolas vajadzībām, cirta krūmus ceļmalās, darija citus darbus. Vairāki cilvēki strādāja pie ūdensvada remontdarbiem. Gribu paslavēt šos simts latu stipendiātus, jo viņi sešos mēnešos paveikuši gandrīz visus darbus, ko bijām ielānojuši darīt visa gada garumā. Ar nākamajiem 'simtlatniekiem' jau būs vairāk problēmu. Daudzi no bezdarbniekiem zināmā mērā šādā situācijā nonākuši sava

slinkuma pēc, jo nav varējuši noturēties darbā un ir draugos ar dažādiem netikumiem. Tomēr nevaru teikt, ka trūcīgo iedzīvotāju skaits, kopš strādāju par pagasta pārvaldnieku, stipri pieaudzis. Ir mainījušies saistošie noteikumi novadā, arī Ministru kabineta noteikumi, tādēļ šķiet, ka trūcīgo skaits it kā pieaudzis.

Vai bargā un sniegotā ziema nodarījusi kādu lielāku skādi?

-Neko lielu. Tikai radās problēmas ar skolas jumtu. Savulaik bijām pirmie rajonā, kas lika jumta segumu - *ondulaini*, kas būtībā ir krāsots kartons. Ārzemēs šo materiālu izmanto pagaidu jumtu segumiem. Iespējams, tas nebija pareizi uzlikts un tagad mitrums to saēd. Jumts skolai būs jāmaina. Tā ir ziemas lielāka nodarītā skāde.

Nāk pavasaris, saule uzspīd biežāk, prāts kļūst cerīgāks. Kādas ieceres pavasarim un vasarai?

-Strādāsim pie jaunā saietu nama celtniecības, darīsim tekošos darbus - sakopsim kapsētas, pļausim zāli, jo līdzekļu lieliem darbiem nav. Daudz darba vēl ir Bērzu baznīcas apkārtnes sakopšanā. Centīsimies palīdzēt arī draudzes mājas celtniecībā.

Vai atliek brīvais laiks kādam vaļaspriekam?

-Patīk risināt 'sudoku' un krustvārdu miklas.

Pašdarbība

Dejo striptīzu un brauc uz Koreju

Bērzpils pagasta dramatiskajai kopai "Knaģis" ir senas tradīcijas, kas sniedzas tālā pagātnē. Annas Kriviņas vadītajā kolektīvā šobrīd darbojas divdesmit trīs bērzpilieši. Vairāki no viņiem "Knaģim" pievienojušies pavisam nesēn un tas ļaus pašdarbības aktieriem turpmāk iestudēt ne tikai skečus, bet arī garākas ludoziņas.

Tiekoties ar "Knaģa" jauniešiem, iniciatīvu sarunā uzreiz uzņemas viena no aktīvākajām kolektīva dalībniecēm, tā ideju 'ģeneratore' un organizatore Arnita Rakstiņa. Ne uz brīdi nerimst smieklis un asprātības, ar ko jaunieši apmainās savā starpā. Smejoties, pārtraucot vienu otru, dramatiskās kopas dalībnieki stāsta par vietām, kur uzstājušies, par neseno uzvaru amatier-teātru salidojumā Lubānā, par balvu iegūto braucienu uz Koreju (kas vēlāk, kā izrādās, noticis tikai pa jokam), par priekšnesumiem, ko gatavo pagasta sieviešu dienas pasākumam. Spriežot pēc dzirdētā, "Knaģa" jaunieši ir ne vien jautri un asprātīgi, bet arī drosmīgi, jo ne kurš uzdrīkstētos izģērbties visām pagasta sievietēm par prieku! Bet tieši šo Starptautiskajai sieviešu dienai veltītajā pasākumā notikušo "Knaģa" jauniešu priekšnesumu Bērzpils dāmas atcerēsies vēl ilgi!

Dramatiskā kopa "Knaģis" pazīstama ne tikai Bērzpili. Kolektīva humorpilnajiem skečiem aplaudējuši arī Lubānā, Medņevā, Lazdukalnā, Briežuciņā, Krišjāņos un citur. Trešdienas, kad notiek kolektīva mēģinājumi, "Knaģa" dalībniekiem ir īpašas dienas. Viņu tikšanās reizes vienmēr ir jautras un

Pirms uzstāšanās. "Knaģa" dalībnieku veidotie skeči vienmēr ir jautri. Par godu sieviešu dienai vairāki puīši iejutās sieviešu ādā.

radošas, turklāt pašdarbnieki ir strikti alkohola pretinieki. "Priecāties var arī bez grādīgo dzērienu lietošanas," saka Arnita. Draudzīgas attiecības kolektīvs uztur arī ar citiem aktieriem. Pavisam drīz "Knaģa" dalībnieki dosies uz Gaigalavu, kur sveiks kolēģus no dramatiskā kolektīva "Bikoviši" 15 gadu jubilejā.

Bērziļi

Izglītība

Ne jau vienmēr būs krīze

Šovasar apritēs 60 gadi, kopš Bērziļi vidusskola ieguvusi vidusskolas statusu. Mācību iestādē zinības apgūst 129 pirmo - divpadsmito klašu skolēni, kā arī 18 pirmsskolas vecuma bērni. Šajā mācību gadā skolu skārušas vairākas pārmaiņas. Par mācību iestādes filiāli kļuvusi Krišjāņu pamatskola, bet iepriekšējās direktores Ivetas Tiltiņas vietā stājusies kādreizējā Krišjāņu pamatskolas direktore ILONA STEPĀNE.

Optimizācija un minimizācija Bērziļi skolu nav skārusi pārāk smagi. Darba vietu skaits saglabājies gandrīz nemainīgs, un stundas apvienotajās klasēs notiek tikai 2. un 3. klases skolēniem. Grūtāk klājies Krišjāņu filiālei, kur viss mācību process notiek tikai apvienotajās klasēs. Bērziļi vidusskolas audzēkņi joprojām uzrāda labus rezultātus mācību olimpiādēs un šogad jau saņēmuši astoņas godalgas. Vidusskolā darbojas vairāki pašdarbības kolektīvi – trīs dažādu vecuma grupu deju kolektīvi, koris, vokālie ansambļi. No jaunā mācību gada sācis darboties arī dramatiskais pulciņš. Gan Bērziļi, gan Krišjāņu skolēni gūst ievērojamus panākumus sporta sacensībās. “Varam lepoties ar mūsu puīšu uzvarām basketbolā un volejbolā reģionālajā līmenī,” savus audzēkņus slavē direktore.

Lai gan arī Bērziļi vidusskolas budžets paredzēts tikai izdzīvošanai, mācību iestādes kolektīvs kaļ cerīgus nākotnes plānus. Gan pedagogi, gan skolēnu parlamenta pārstāvji iesaistījušies un vēl plāno iesaistīties vairākos projektos, ar kuru palīdzību cer iegādāties jaunus datorus, interaktīvās tāfeles un uzlabot dzīves apstākļus skolas internētā.

I.Stepāne nākotnē raugās optimistiski: “Jādomā pozitīvi. Ne jau vienmēr būs krīze. Šis ir mūsu laiks, un cits mums netiks dots!” Turklāt jūnijā skolas dzīvē gaidāms patīkams notikums – 60 gadu jubilejas svinības. Jau tagad gaisā virmo dažādas svētku scenārija ieceres, jo skolas kolektīvs vēlas, lai pasākums izdotos neparasts un priecējošs. Šim notikumam gatavojas visa skola. Piemēram, devītklasnieki saņēmuši uzdevumu sameklēt un uzrunāt bijušos absolventus, kuru vidū ir ne mazums sabiedrībā pazīstamu cilvēku. Būs arī daudz citu patīkamu pārsteigumu, – sola direktore.

Foto - A.Kirsanovs

Skolas direktore Ilona Stepāne. I.Stepānei direktore darbs nav svešs. No 2004.gada līdz pat pērnā gada rudenim viņa vadīja Krišjāņu pamatskolas darbu. Jaunajā darba vietā diena ir vairāk noslogota, – atzīst Ilona, jo tagad jāatbild par divu skolu darbību un jākārtoti ļoti daudz dokumentu. Tomēr viss ir padarāms. Direktore atzīst, ka ir iejutusies jaunajos darba apstākļos un vienlīdz labi jūtas gan Bērziļi vidusskolā, gan Krišjāņu filiālē. Tomēr dažkārt viņai pietrūkst bijušo skolēnu, jo Krišjāņos pabūt iznāk ne biežāk kā reizi vai divas nedēļas. Rūpējoties par divu skolu vadīšanu, brīvā laika paliek maz. To Ilona velti dziedāšanai Krišjāņu vokālajā ansambli “Elija”, detektīvu lasīšanai un adīšanai. Viņa ar nepacietību gaida vasaru, kad pievērsīsies savu iemīļoto liliņu, samteņu un atraitnišu audzēšanai, bet varbūt dosies kādā tuvākā vai tālākā ceļojumā pa Latviju.

Mans īpašums

Zemnieks ar skolotāja diplomu

Zemnieku saimniecībā “Putnu kalni” Pāliņos kopā ar vecākiem, brāli Jāni un sievu Zitu saimnieko jauns puisis AIGARS DELVERIS. Pēc Rēzeknes Augstskolas beigšanas, kur viņš izmācījās par sākumskolas skolotāju, Aigars priekšroku deva darbam tēva saimniecībā, nevis skolā.

Kāpēc, augstskolu beidzot, atgriezies Bērziļi, Aigars skaidro šādi: “Jau pēdējās prakses laikā sapratu, ka darbs skolā mani nevilina. Pirms kāda laika saņēmu piedāvājumu strādāt bērnu dārzā, bet tagad esmu apmierināts, ka to nepieņēmu. Valstī šobrīd izveidojusies situācija, ka, strādājot bērnu dārzā, savu ģimeni pabarot nespēju.”

Izdarīto izvēli Aigars līdz šim nav nožēlojis. Tēva saimniecībā kopā ar brāli, kurš arī ir bijušais skolotājs, viņi ir galvenie darbu darītāji. Bet, tēvam aizejot godam nopelnītā Eiropas pensijā, Aigars un Jānis pilnībā pārņems saimniekošanu savās rokās. Puīšu tēvs zemnieku saimniecību izveidoja 1995.gadā praktiski no nulles. Tagad ģimene ikdienā apkopj aptuveni četrdesmit piena un gaļas lopus. Par pirmo deviņdesmitajos gados paņemto kredītu nopirktajam traktoram nu pievienojusies cita lauksaimniecības tehnika, un tagad visus darbus saimniecībā var paveikt, neaizņemoties neko no kaimiņiem.

Kļūvis par lauksaimnieku, jaunais vīrietis nereti paļaujas arī uz savu intuīciju. “Vēl pirms tam, kad uzņēmumā “Preiļu siers” sākās naudas grūtības, nolēmu mainīt piena uzpircēju, un nu jau labu laiku veiksmīgi sadarbojos ar “Jēkabpils piena kombinātu”. Šo lēmumu pieņēmu intuīcijas vadīts un

Foto - no personīga arhīva

Kopā ar sievu Zitu un meitiņu Lindu. Aigars ar Zitu, kura dzimusi Rēzeknes pusē, iepazinās, mācoties augstskolā. Kamēr Zita atrodas bērnu kopšanas atvaļinājumā, jaunā ģimene bauda kopā būšanas prieku. Kaut arī abu satikšanās notika pilsētā, jaunā ģimene labprātāk izvēlas dzīvi laukos, bet uz pilsētu brauc tikai atpūsties.

nekļūdījos,” stāsta Aigars.

Aigaram nepatīk, ka cilvēki aizbrauc no Bērziļi. Tomēr par fanātisku sava pagasta un valsts patriotu viņš sevi neuzskata. “Neizslēdzu iespēju emigrēt, ja, strādājot šajā valstī, vairs nespēju apgādāt savu ģimeni,” atzīst Aigars.

Iepriecina

Būs jauns saietu nams

Foto - A.Kirsanovs

Bērziļi iedzīvotājus iepriecina jaunā saietu nama celtniecība, kas top par Eiropas līdzekļiem ar novada līdzfinansējumu. Paredzēts, ka kopējās projekta izmaksas pārsniegs 121 tūkstoti latu, savukārt novads līdzfinansēs celtniecību ar vairāk nekā 25 tūkstosiem latu.

Pagasta pārvaldnieks Ādolfs Sergevičs atzīst, ka tās nav galīgās celtniecības izmaksas, jo, iespējams, darbi prasīs papildus izdevumus. Tas tādēļ, ka jauno namu ceļ uz vecā veikala pamatiem un darbu gaitā var rasties vajadzība veikt vairākas izmaiņas jaunās ēkas projektā.

Būvniecība pagaidām ir pašā sākuma stadijā. Lai uzceltu jauno saietu namu, strādnieki cītīgi darbojas pie vecā veikala sienu nojaukšanas. Celtniecību kavē arī šī gada neparasti bargā ziema. “No celtniekiem saņemsim gatavas, skaistas telpas. Taču mēbeles būs jāiegādājas pašiem. Tas varēsim pasūtīt tikai pēc būvniecības darbu beigām, tādēļ pārcelšanās uz jaunajām telpām varētu nedaudz aizkavēties,” skaidro Ā.Sergevičs.

Neraugoties uz iespējamajām grūtībām, Ziemassvētkus bērziļieši noteikti svinēs jaunuzceltajā saietu namā, kurā būs plaša zāle ar skatuvi un vēl sešas telpas gan tēpu uzglabāšanai, gan galda spēļu izvietojšanai, gan izstāžu rīkošanai, – sola pagasta pārvaldnieks.

Apbēdina

Raizes sagādā centralizācija

Foto - A.Kirsanovs

Gan pagasta pārvaldnieku, gan Golvaru ciema iedzīvotājus visvairāk apbēdina centralizācijas nodarītais ļaunums. “Apbēdina, ka mūsu leksikā ienākuši tik daudzi vārdi, ko agrāk nepazinām – ‘optimizācija’, ‘centralizācija’, ‘minimizācija’, ‘pārstrukturizācija’. Un kur tas mūs ir novedis?” jautā pagasta pārvaldnieks Ā.Sergevičs.

Golvaru ciemā vairs nevar nopirkt pat maizi, nerunājot par pirmās medicīniskās palīdzības saņemšanu vai pasta pakalpojumiem. Feldšeru punkts ir slēgts, pasta māja sen stāv tukša un pamesta, vietējā veikala arī vairs nav. It kā ar to nepietiktu - līdz minimumam samazinātas iedzīvotāju pārvietošanās iespējas, jo autobusi šeit kursē ļoti reti.

Golvaru iedzīvotāja Anna atzīst, ka iepirkties spiesta braukt uz Balviem, kur pie reizes nokārto darīšanas bankā un citās iestādēs. Sieviete ļoti pietrūkst arī vietējā pasta pakalpojumu. Bet visvairāk apbēdina, ka pie vajadzīgo pakalpojumu saņemšanas iespējams nokļūt tikai pirmdienās un piektdienās, kad kursē reisa autobuss. “Var, protams, braukt ar skolēnu autobusu, bet tad Bērziļi jāpavada visa diena, un to es nevaru atļauties,” saka sieviete.

Jaundzimušie

Foto - A. Kirsanovs

Būs Fēlikss Olivers. 10.martā pulksten 13.22 piedzima puika. Svārs - 3,190kg, garums 52cm. Puisēna vecākiem, bijušajiem balveniešiem (tagad rēzekniešiem) Līgai Šakinai un Andrejam šis ir pirmais bērniņš. Jaunie vecāki stāsta, ka jau pirmajā sonogrāfijas pārbaudē bija skaidrs - gaidāmais mazulis būs puika. Līga un Andrejs saka: "Kad tas bija zināms, atlika vien izvēlēties piemērotāko vārda variantu. Sākumā padomā bija vārdi Leo un Lūkass, taču portālā *pmlp.gov.lv* palasot vārdu skaidrojumu, tomēr palikām pie Fēliksa Olivera. Fēlikss tulkojumā nozīmē 'laimīgs', arī vārda Olivera skaidrojums mums šķita ļoti piemērots un pieņemams." Līga stāsta, ka medicīniskais dzemdību datums bija ap 18.-22.martu, bet Fēlikss Olivers nolēma nākt pasaulē ātrāk. "Nosvinējām 8.martu un devāmies uz slimnīcu. Mana māsa, kas būs dēla krustmāte, vēl noteica: "Būtu labi, ja puika piedzimtu 10.martā!" Kā par brīnumu viņas vēlējums arī piepildījās," stāsta jaunā māmiņa.

Foto - A. Kirsanovs

Dāvana pašiem un vīramātei. 11.martā pulksten 21.34 piedzima puika. Svārs - 3,300kg, garums 54cm. Puisēna mamma Ieva Augstkalne no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš - vecākā meita Kaiva ir 11 gadus veca. Ieva stāsta, ka pirms mazuļa nākšanas pasaulē ar vīru Hariju izdomāja vārda variantus gan puikam, gan meitenei - tas tādēļ, ka pirmajā grūtniecībā sonogrāfijas pārbaudē solītā dēla vietā piedzima meitenīte. Ieva saka: "Šoreiz ar Hariju izlēmām tā - ja piedzims otrā meita, viņu sauksim par Elzu, ja dēls - būs Rūdolfs. Piedzima puika, un viņu nosaucām par Rūdolfu." Jaunā māmiņa stāsta, ka puika, piedzimstot 11.martā, sagādājis pārsteigumu ne vien pašai Ievai un viņas vīram Harijam, bet arī Harija mammai Agitai, kura šajā dienā svin vārdu svētkus. "Tā sanāca - uz balli paši netikām, bet vīramātei dāvanu sarūpējām," teic Ieva.

Vēl dzimuši:

11.martā pulksten 14.51 piedzima meitenīte. Svārs - 3,390kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Ilze Ludāne dzīvo Balvu novadā.

Pieredze

Divas nedēļas pavisam citā pasaulē

"Sveiciens ar atgriešanos no tālā ceļojuma," šie ir vārdi, kurus pēdējās dienās balveniete ZIGRĪDA LIZINSKA no draugiem un paziņām dzirdējusi visbiežāk. Izrādās, pavisam nesen Zigrīda ar ģimeni atgriezies no kāda svarīga divu nedēļu ceļojuma pāri okeānam - uz tālo Ameriku.

Braucieni pie meitas Lindas uz Atlantū Zigrīda raksturo īsi un kodolīgi: "Tas bija ceļojums citā laikā un telpā, citā pasaulē. Ceļojums, no kura iespaidēm vēl tagad grūti atgūties."

Zigrīda stāsta, ka vecākā meita Linda lēmumu doties uz tālo Ameriku pieņēma pirms sešiem gadiem. Toreiz viņa bija veiksmīga studente Banku augstskolā un saņēma par izaugsmi un labu darbu. Taču dzīve negaidīti piespēlēja citu pavērsieni - apmaiņas programmas ietvaros Lindai piedāvāja doties uz Ameriku un mācīties angļu valodu. Jauniete piedāvājumu, protams, pieņēma, kaut gan mammai tas bija smags lēmums. Zigrīda saka: "Sākumā mani mierināja doma, ka Linda aizbrauc uz gadu, jo tādi bija apmaiņas programmas noteikumi. Taču viss iegroziņās daudz savādāk."

Dzimusi Latvijā, lai dzīvotu Amerikā

Svešajā pasaules nostūrī un jaunajā vidē Linda iejutās daudz labāk un ātrāk, nekā bija domājusi - dzīvoja amerikāņu ģimenē un pusotru gadu mācījās angļu valodu. Kad līgums beidzās, Linda izlēma, ka Latvijā atgriezties vēl nevēlas. Viņa iestājās tehniskajā koledžā un apguva mārketinga speciālistes profesiju, bet jau maijā iesāko zinību ceļu turpināt un sāks studēt starptautiskās attiecības Džordžijas štata universitātē.

Sešu gadu laikā, kopš Linda dzīvo Atlantā, viņas dzīve apgriezies kājām gaisā. Pagājušā gada vasarā 9.jūnijā Lasvegasā Linda apprecējās ar amerikāni Danielu, bet pirms četriem mēnešiem viņiem piedzima dēliņš, kuru par godu tētim nosauca par Danielu Vegasu.

Zigrīda saka: "Vecākā meita jau kopš mazām dienām bijusi ļoti mērķtiecīga, zinātkāra un apzinīga - vienmēr zinājusi, ko dzīvē grib sasniegt. Man šķiet, ka Amerika ir tā vieta, kur viņa jūtas kā otrajās mājās. Ne velti portālā "Draugiem.lv", komentējot Lindas albumā ievietotās bildes, meitas Latvijas draugi rakstīja: dzimusi Latvijā, lai dzīvotu Amerikā."

Kāds varbūt domās, ka visus sešus gadus, kopš Linda ir Atlantā, ģimene nav redzējusi. Tā nebūt nav - vismaz reizi gadā jauniete mēroja tālo ceļu no Amerikas uz Latviju, lai apraudzītu savējos, bet šoreiz Lindas ģimene - Zigrīda ar vīru Juri, jaunāko meitu un viņas draugu - uz Atlantū devās divu mērķu vadīta. Viņi ļoti vēlējas beidzot klātienē satikt un iepazīties ar znotu Danielu un apraudzīt savu pirmo mazdēliņu.

Kāda valsts, tādi iespāidi

Divu nedēļu laikā, ko Zigrīda pava-

Foto - no personīgā arhīva

Beidzot visi kopā. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem Zigrīdas un viņas ģimenes ceļojuma laikā uz Atlantū bija pirmā mazdēliņa Daniela Vegasa kristības. Jo īpašas tās izvērtās Zigrīdas meitai Lindai (trešā no kreisās) un viņas vīram Danielam (otrais no kreisās), jo šī bija pirmā reize, kad pēc ilgākas neredzēšanās visa ģimene atkal bija kopā.

dija vairāk nekā piecus miljonus lielajā pilsētā Atlantā, piedzīvots un pārdzīvots tik daudz, ka visu pat grūti atcerēties. Visvairāk Zigrīdu pārsteidza lielie mērogi. Viņa saka: "Man bija pārsteigums, ka Atlantā cilvēki ar kājām praktiski nepārvietojas - ja vajag kaut kur doties, sēžas automašīnā un brauc, jo tik lielus attālumus kājām mērot nav iespējams. Tāpat kā amerikāņi, braucām arī mēs - pabijām pasaulē lielākajā akvārijā, noskatījāmies trīsdimensiju filmu, apmeklējām muzejus, vērojām Atlantas panorāmu no restorāna 72.stāva, apskatījām neizsakāmi skaistos dabas parkus ar rododendriem, kas ir tikpat milzīgi kā pie mums liepas."

Vissaviļņojošākais brīdis, protams, bija Zigrīdas iepazīšanās ar znotu Danielu. "Kad Linda brauca uz Ameriku, draugi teica - viņa atpakaļ vairs neatgriezīsies. Tā izrādījās taisnība, jo tieši šeit, būdama tik lielā attālumā no dzimtās puses, viņa satika savu nākamo dzīvesdraugu," saka Zigrīda.

Ar neizsakāmu mīlestību, prieka asarām riešoties acīs, viņa stāsta arī par pirmo tikšanos ar mazdēliņu un sajūtām, viņu paņemot rokās. Zigrīda atklāj, ka, lūkojoties uz mazo ķipariņu, neviļus prātā ienāca doma - nezin kad pienāks nākamā tikšanās reize un cik liels Daniels tad jau būs izaudzis!

Simts koristu un ģimeņu psihologs

Viens no svarīgākajiem notikumiem ģimenes ciemošanās laikā Atlantā bija mazā Daniela Vegasa kristības kādā no Atlantas Romas katoļu baznīcām. Zigrīda saka: "Arī šis skaistais notikums nesa daudz jaunu emociju un apbrīnas, jo Amerikā tas notiek savādāk nekā pie mums."

Pirmais, kas Lindas ģimeni pārsteidza, dodoties uz svētnamu, bija milzīgā satiksmē, ko krustojuma regulēja policists,

un automašīnu straume, kas plūda uz milzīgās baznīcas četrstāvu autostāvvietu. Pie katras no vairākām ieejām, kas veda uz baznīcu, ticīgos sagaidīja cilvēks uzvalkā un katram sniedza roku. "Ienākot dievnāmā, mani pārsteidza milzīgais plašums un tā iekārtojums. Baznīcas centrā atradās liela skatuve, uz kuras stāvēja aptuveni 100 cilvēku liels koris un dziedāja. Pārējie apmeklētāji sēdēja lielā pusaplī izvietotajos daudzajos krēslos un, skatīdamies lielajā ekrānā dziesmu vārdus, dungoja līdzī. Ne, tās nebija mums tik ierastās smeldzīgi skumjās baznīcas dziesmas - tie bija jestri un dzīvespriecīgi skaņdarbi, kurus labprāt dziedāja arī mazie un lielie baznīcēni," atceras Zigrīda. Interesanti viņai šķita tas, ka pēc mācītāja sprediķa uz lielās skatuves kāpa ģimeņu psihologs, kas ar dažādiem piemēriem iz dzīves uzrunāja baznīcēnus un rosināja nekautrēties nākt pēc padoma ikvienu, kam tas nepieciešams. Arī kristību ceremonija Atlantā nedaudz atšķiras no tās, ko esam raduši redzēt tepat pie mums - Latvijā. Amerikā bērnus krista vienā noteiktā mēneša dienā, un tam baznīcā atvēlta viena speciāla telpa. Turklāt amerikāņiem nav obligāta prasība bērnam izvēlēties divus krustvecākus, un arī svētīto ūdeni mazuļiem uz galvas tur nelej. Lai vai kā, teic Zigrīda, galvenais uzdevums - nokristīt mazo Danielu Vegasu - tika izpildīts. Turklāt šoreiz šajā svinīgajā un neaizmirstamajā brīdī klāt bija Lindas ģimene pilnā sastāvā!

Sapņo par nākamo braucieni

Kopš atgriešanās no tālā brauciena un ceļojuma citā pasaulē, pagājis pavisam mazs laiks sprīdis, bet Zigrīdu jau tirda kāda doma - kad atkal pienāks tā diena, kad visi posīsies ceļā uz tālo Atlantū, kur kādā skaistā privātmājā mīt meitas Lindas ģimene. "Tā tas ir - tikko esmu atbraukusi, bet jau atkal saņņoju par brīdi, kad došos uz Atlantū. Zinu, ka tas agri vai vēl, bet notiks," ar pārliecību teic Zigrīda.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Skate

Žūrija vērtē dejojājus

Gatavojoties X Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, 14.martā Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika skolēnu tautu deju kolektīvu skate. Skatē piedalījās 28 tautu deju kolektīvi no Balvu, Baltinavas, Viļakas un Rugāju novadiem. Pēc žūrijas vērtējuma četri deju kolektīvi izcīnīja tiesības saņemt laureāta diplomus, deviņi - I pakāpes diplomus, pārējie kolektīvi - II pakāpes, bet nevienam nepiešķīra zemāko - III pakāpes diplomu.

Desmitie Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki notiks šogad no 2. līdz 11.jūlijam, bet svētku ieskaņas pasākumi, tajā skaitā arī deju kolektīvu skates, pašlaik notiek visā Latvijā. Plānots, ka svētkos piedalīsies ap 15 000 mūzikas kolektīvu dalībnieku, ap 18 000 deju kolektīvu dalībnieku, ap 2000 folkloras kopu. Kuri no mūsu novadu 28 deju kolektīviem tiks uz svētkiem, zināsim tikai tad, kad būs izvērtēti visi Latvijas deju kolektīvi. Taču to, ka labākie dejojāji dzīvo Latgalē, arī Balvos, žūrija jau atzinusi. Žūrijā strādāja Baiba Šteina, Agris Daniļevičs, Olga Freiberga, Ilmārs Drejs un Ilze Mažāne. Viens no kolektīviem - Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kolektīvs "Rika", ko vada Agris Veismanis, ieguvis visaugstāko žūrijas novērtējumu - 49 balles no 50 iespējamajām. Par laureātiem atzīti arī Balvu pamatskolas deju kolektīvs, ko vada Ingrida Pilāte, Kubulu pagasta

Foto - no personīgā arhīva

"Rikas" dejojāji. Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kolektīvs "Rika", kuru vada alūksnietis Agris Veismanis, skatē izcīnīja visaugstāko novērtējumu - 49 balles. Kā saka žūrijas komisijas loceklis, deju kopas "Dziga" vadītājs, horeogrāfs Ilmārs Drejs, "Rikai" gandrīz visi kritēriji bija novērtēti ar augstāko atzīmi, turklāt dejām bija radoša pieeja, kas raksturīga visiem Agra Veismaņa vadītajiem kolektīviem. "Šogad svētkos nebūs gala skates, bet būs laureātu koncerts, kurā dejos paši labākie kolektīvi," saka A.Veismanis.

kultūras nama deju kolektīvs un kolektīvs "Cielaviņa", ko vada Zita Kravale. Labu sniegumu skatē rādīja arī vēl divi Ingridas Pilātes vadītie Balvu pamatskolas deju kolektīvi, Viduču pamatskolas deju kolektīvs, vadītāja Anita Smuška, Viļakas kultūras nama deju kolektīvs "Dekaini", vadītāja Akvelīna Jevstignjejeva, Rekas vidusskolas deju kolektīvs, vadītāja Aija Leitena, Stacijas pamatskolas deju kolektīvs "Cielaviņa", vadītāja Zita Kravale, abi Astridas

Circenes vadītie Rugāju novada vidusskolas deju kolektīvi un Daigas Griestiņas vadītais Bērzpils vidusskolas deju kolektīvs. Pārējiem kolektīviem iegūto punktu skaits bija zemāks, taču arī II pakāpes diplomu ir labs vērtējums. Žūrija atzina, ka deju kolektīvu līmenis šogad Latvijā ir ļoti augsts, un uzteica mūsu novadu deju kolektīvu vadītājus par augstu profesionalitāti, ieguldīto darbu mēģinājumos un vēlēja visiem nokļūt svētkos Rīgā.

Notikums

Izdod filmu par amatu meistariem

Aizvadītajā piektdienā Rīgā Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūras zālē uz kopīgu pasākumu, kurā atskatījās uz aizvadītā gada Tradicionālo prasmju skolu, bija iespēja iepazīties ar jaunu izdevumu - DVD "8 brīnumlietas, ko latvieši joprojām dara", nogaršot īstu Latgales baltmaizi un skatīt vaigā tās cepēju no Viļakas novada Susājiem Annu Strupku.

Pasākumā piedalījās aģentūras direktors Juris Karlsons, tradicionālās kultūras eksperte folklorā Gita Lancere, tradicionālās kultūras eksperte lietišķajā mākslā Linda Rubena, kā arī aizvadītā gada prasmju skolas meistare Anna Strupka no Ziemeļlatgales. Pasākums noritēja ļoti pacilātā gaisotnē. Vides Filmu Studijas pārstāvji izstāstīja videomateriāla tapšanas procesu, neizpalika arī kuriozi atgadījumi. Pēc tam, kad tika ieskicētas pavasara Tradicionālo prasmju skolas norises vietas un apsveikti DVD procesā iesaistītie cilvēki, visi pievērsās filmas fragmentu skatīšanai. Pasākumā klātesošajiem rādīja trīs filmiņas, viena no tām - par maizes cepēju Annu Strupku. Noslēgumā ikviens varēja mieloties ar Annas kundzes cepto baltmaizi. Viņas cepšanas māku ikviens interprasmju skolā "Vēršukalna" muzejā. Par A.Strupku DVD anotācijā rakstīts: "Anna Strupka no Susāju pagasta pieder paaudzei, kura vēl dzīvēs tradīcijas ceļā no vecākiem un vecvecākiem mantojusi

Foto - no personīgā arhīva

Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūras direktors Juris Karlsons godina Susāju pagasta saimnieci - maizes cepēju Annu Strupku. Anna Strupka ir viena no astoņiem meistariem, kuras dzīvesstāsts un maizes cepšanas prasme ir nofilmēta un izdots diska, lai nākamās paaudzes varētu mācīties senos amatus. DVD filmējusi Vides Filmu studija, kur par operatoriem strādājuši Uldis Cekulis, Juris Zemītis un Valdis Celmiņš, režisors Uģis Olte, bet scenārija autors - Valdis Ābols. Skaņu režisori ir Ilvars Vēģis un Aigars Endzelis, producents Uldis Cekulis. Filmas garums ir 107 minūtes, tā ir latviešu valodā ar subtitriem angļu valodā.

daudzas tradicionālās prasmes. Reizi nedēļā viņas māja smaržo pēc svaigi ceptas maizes."

Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūra 2009.gada rudenī aizsāka unikālu projektu "Tradicionālo prasmju skola 2009" ar mērķi atbalstīt un attīstīt tautas tradicionālo prasmju pārmantojamību un popularizēšanu Latvijā. Pagājušā gada oktobrī un

novembrī četras sestdienas vairāk nekā divdesmit Latvijas pagastos un pilsētās notika nodarbības, kurās prasmju meistari savas zināšanas nodeva jaunajiem mācekļiem. Izdots videomateriāls ar angļu subtitriem, kas apkopo astoņu meistarību, arī Annas Strupkas amatus, būs brīnišķīga dāvana gan saviem ļaudīm, gan ārvalstu viesiem, lai reprezentētu Latvijas tradicionālo kultūru pasaulē.

Īsumā

Danskovītes lugu iestudēs Nacionālais teātris

Nacionālā teātra repertuārā šogad plānots iestudēt izrādi "Latgola.lv", un tā būs Baltinavas novada amatiereteātra "Palādas" režisores Danskovītes jeb Anitas Ločmeles luga no viņas grāmatas. Darbu pie izrādes sāks šī gada septembrī, un to iestudēs profesionāli aktieri. Pirmizrādi izrāde piedzīvos oktobrī, tā iekļauta arī Nacionālā teātra abonementu sarakstā. Kā informē direktora palīdzē repertuāra jautājumos Ieva Struka, Danskovītes lugu grāmatu Nacionālā teātra vadībai atnesa režisors Valdis Lūriņš. Viņa priekšlikums bija to izmantot nākamās sezonas repertuāram. Izlasot viencēlienu virkni par Ontonu un Anni, bija skaidrs, ka tajā slēpjas dzīvs un atraktīvs komēdijas materiāls ar spoži veidotiem dialogiem un spilgtiem raksturiem, kas pelnījis būt uz profesionālā teātra skatuves. "Turklāt ludziņas ir savstarpēji saistītas, kas ļauj veidot vienotu izrādes struktūru. Komēdija ir sarežģīts un nepateicīgs žanrs, jo latviešu autori nereti sliecas rakstīt ar ironiju vai izmantot absurdu, bet te ir autors ar labu humora izjūtu un sadzīviski precīziem vērojumiem no īstas, nevis izdomātas dzīves. Kāpēc iestudēt britu vai amerikāņu komēdijas vai profesionālu latviešu dramaturgu ne tik veiksmīgas komēdijas, ja pieejams tik interesants materiāls, kā pie jums, Baltinavā," saka I.Struka.

Izrāda sieviešu rotas

Foto - no personīgā arhīva

Martā Viļakas bibliotēkā skatāma sieviešu rotaslietu izstāde "Kādas man tev dāvāt daiļas rotas". Apmeklētāji tur var redzēt burvīgus lakatiņus un šalles, rudenīgi košus un pavasarīgi siltus auskarus, krelles un kulonus, arī skaistas un elegantas brošas, aproces un rokassprādzes. Izstādē ar sievietes smalkās pasaules noslēpumu piederumiem dalās astoņas šarmantas dāmas: Ilze Zaremba, Vita Zondaka, Jūlija Bloha, Valentīna Bratuškina, Ināra Kudure, Ērika Bratuška, Dace Lesniece un Vija Circāne.

Veiksmīgi aizvada klavierspēles pianistu konkursu

Rēzeknes mūzikas vidusskolā notika klavierspēles pianistu konkursa otrā kārtā, kur piedalījās arī Balvu Mūzikas skolu audzēkņi. Jaunākajā grupā 2.vietu ieguva Paula Poriete, skolotāja Jevģenija Strazda. Otrajā grupā 3.vietu ieguva Alīna Barbaniška, skolotāja Egita Salmane. Trešajā grupā 1.vietu izcīnīja Māris Zaharovs, skolotāja Ina Iljučonoka. Visi šie dalībnieki marta beigās dosies uz finālkonkursu Rīgā.

Žiguros vēē vokālos ansambļus

Žiguru kultūras namā notika vokālo ansambļu skate, kurā piedalījās pieci dziedošie kolektīvi: Medņevas tautas nama sieviešu vokālais ansamblis "Melodija", kuru vada Inīta Raginska, Borisovas tautas nama jauktais vokālais ansamblis, kuru vada Maruta Pitkeviča, Viļakas kultūras nama senioru krievu dziesmu ansamblis "Sudaruška", kura kopā saucēja ir Maija Golubeva, Viļakas kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis "Cansone", vadītāja Daiga Elksnīte, un otrs šīs vadītājas kolektīvs- Žiguru kultūras nama jauktais vokālais ansamblis "Relako". Pēc koncerta klausītāji varēja dzirdēt Viļakas Valsts ģimnāzijas jauniešu kora sniegumu. Kori vada Ilona Bukša. Viņa kopā ar Ģirtu Ripu un Anastasiju Ločmeli darbojas arī žūrijā. Viļakas kultūras nama sieviešu vokālo ansambli "Cansone" izvirzīja uz pārnovadu vokālo ansambļu skati Kubulos 21.martā, bet ieteikumu turp doties dziedāt saņēma arī citi kolektīvi.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

☞ Jauns biočips atklās vēža šūnas asinīs. Par kredītkarti mazāka laboratorija, kas atklāj vēzi agrīnā stadijā, kā arī paver iespēju pētīt audzēja attīstību un sekot līdzī zāļu iedarbībai. Tas izklausās pēc zinātniskās fantastikas, tomēr jaunais, kompaktais biočips to visu spēj.

☞ Badošanās meistari dzīvnieku valstī. Kad vasaru nomaina ziema vai kad ieilgst sausuma periods, dzīvniekiem jāsaprot badošanās. Daba ir gādājusi par pielāgojumiem, kas ļauj pārdzīvot barības trūkumu, un daži dzīvnieki šajā ziņā ir apveltīti ar unikālām spējām.

☞ Trīs teorijas: kad Amerikā ieradās cilvēki? Ilgu laiku zinātnieki uzskatīja, ka cilvēki Amerikas kontinentā ieradusies no Āzijas apmēram pirms 13 500 gadu. Pēdējo gadu atradumi liek domāt, ka kontinents bijis apdzīvots jau senāk, varbūt pat 50 000 gadu tālā pagātnē.

☞ Astronomi apšaubā tumšo enerģiju. Vairāki astronomi ir pārliecināti – noslēpumainā tumšā enerģija, kas paātrina Visuma izplešanos, nemaz nepastāv. Toties mūsu galaktika, pēc viņu domām, atrodas ļoti neparastā izplatījuma vietā.

☞ Iepazīsti internetu skaitļos! Pašlaik internetu visā pasaulē lieto jau 1,7 miljardi cilvēku un tas savieno visus kontinentus. Ik minūti globālo tīmekli papildina 700 000 jaunu lapu, un nešķiet, ka varenā informācijas straume grasītos apsīkt.

☞ Smadzenes savieno prātu un jūtas. Vai tev jāpieņem sarežģīts lēmums? Tad labāk nedomā par to pārāk daudz, bet rīkojies saskaņā ar izjūtu! Mūsu smadzenes glabā neapzinātas zināšanas par uzkrāto pieredzi, tādēļ noteiktos gadījumos emocijas ir pārākas par prātu.

☞ Dēkaiņi piesakās ceļojumam kosmosā. Pēc gadu desmitiem ilgiem plāniem kosmotūrisms kļūs pieejams plašākam ļaužu lokam. Ceļojums līdz 110 kilometru augstumam gan maksās 200 tūkstošus dolāru, bet tas arī būs vienīgais ierobežojums.

☞ Aukstā plazma palīdzēs dziedēt brūces. Aukstā plazma no fiziķu laboratorijām ienāk slimnīcās, piedāvājot pilnīgi jaunu, samērā lētu un nesāpīgu ārstēšanu. Plazma var dažās sekundēs nonāvēt bīstamas baktērijas, nenodarot kaitējumu apkārtējiem audiem.

☞ Lauksaimniecībai vajadzīga jauna "zaļā revolūcija". Drīzumā zemeslodes tūrumiem un mežiem būs jānodrošina pārtika un kokmateriāli 8–9 miljardiem cilvēku. Par to, kā panākt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražīguma pieaugumu, nenodarot kaitējumu videi.

Mūsmājas

☞ Interesantu atklāsmju pilna intervija ar mākslinieku Aivaru Vilipsonu. "Vilipsoniāde." Māksliniekam Aivaram Vilipsonam patīk sievietes, piens, šokolāde un absolūta brīvība personiski radošajā dzīvē. Aizkustinošs stāsts par vecmāmiņas adītajiem dūraiņiem.

☞ Gribas ieviest kādas pārmaiņas telpās? Piemēram, iegādāties jaunu tepīki? Dizainere Ausma Ķibilde iepazīstina ar jaunākajām tendencēm tepīku modē. Bet, ja skats ilgāk kavējas pie vannas istabas, tad derēs 5 interesantas idejas vannas istabu iekārtošanai "Istaba vannai". Ko darīt, ja vecā vanna zaudējusi estētisku izskatu. Pirms jaunas pirkšanas varbūt der atjaunot veco?

☞ Kas ir vintage? Veco lietu atdzimšana. Paskaties sev apkārt – noteikti arī tavā telpā ir kāda vintage stila lieta.

☞ Par pirts dziedniecisko, relaksējošo, tonizējošo iedarbību un pareizu pirts rituālu.

☞ Interesantas pusdienas pie Ilzes Jurkānes. Lieliski ēdieni, saviesīgas un nesteidzīgas sarunas.

☞ Aizņemtajiem un steidzīgajiem noderēs "4 ēdieni ar...pupiņu konserviem".

☞ Atliek pārdzīvot sniega kušanu un drīz jau varēs rosīties dārzā. Atsāk publicēt dārza darbu kalendāru, ievērojot Mēness fāzes. Bet, kamēr pavasaris kavējas, tīkmēr var pievērsties naudas kokam jeb krasulas lološanai vai virtuvē dziedēt sipolokus, plaucēt zarus vāzē.

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 10.aprīlim.

3. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 22 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriģā acs" 2. kārtā veiksmē uzsmaidīja** STAŅISLAVAM LAZDIŅAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.aprīlim.

3. kārtā

		8	2	1	7			9
	3						1	8
				3				7 5
		4	1	7	8			6
	8		5		6			4
	1		3	9	4	2		
8	7			6				
9		1						5
6			7	5	1	8		

Pareizās atbildes iesūtīja: J.Duļbinska, I.Homko (Medņeva), M.Pretice, Z.Pulča, S.Vēvere, Z.Bērziņa, A.Circene, S.Sirmā, A.Logina, A.Logins, Z.Šulce, S.Lazdiņš, L.Kivkucāne, L.Lapss, M.Reibāne, T.Lukina (Balvi), O.Ločmele, L.Ločmele (Baltinava), V.Ločmele (Lazdukalns), A.Jugane (Vectilža), N.Zelča, J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), I.Socka (Krišjāņi), E.Pērkone (Rugāju novads), B.Sopule (Viksna), I.Supe (Cērpene), V.Šadurska (Medņi), B.Ustane (Rēzekne).

2. kārtas uzvarētājs ir KONRĀDS BRICIS no Kupravas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. **Marta tēma "Pavasara gaidās".** Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Gaidot pavasari! Iesūtīja Rudīte Šapale no Lazdukalna.
Konkursi arī - www.vaduguns.lv

Ķerot pirmos saules starus. Iesūtīja Rudīte Šapale no Lazdukalna.

Man viss zem kājām. Iesūtīja L.Dukaļska no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pieredze

Iekārtota "Dusmu istaba"

Latgales reģiona bērnu rehabilitācijas centrā "Rasas pērlēs" iekārtota "Dusmu istaba", kurā centra pacienti var izpaust negatīvās emocijas, nenodarot pāri sev un citiem, kā arī nelaužot un nebojājot centra telpas un mēbeles.

"Dusmu istabas" ideja aizgūta no valmieriešiem, kur rehabilitācijas centrā iekārtota šāda istaba. Kā Valmierā, tā tagad "Rasas pērlēs" "Dusmu istaba" iekārtota tāpēc, ka bērni ir ļoti dažādi un viņi nemāk izpaust savas jūtas. Kad bērni dusmojas, viņi bieži vien nodara pāri citiem, kā arī lauž un bojā mēbeles. Dusmu istaba ļauj izlādēties, izgāzt dusmas uz neredzamu, bet iedomātu pāri darītāju. Uz "Dusmu istabu" neviens netiek vests un bidīts ar varu. Centra klienti paši jūt, ka tuvojas dusmas un paši prasa atļauju doties uz šo istabu, vai arī to iesaka audzinātāja, kā nu kurā brīdī tas notiek. Zināms, ka līdzīgas istabas iekārto arī iestādēs un firmās, kur padotie var izgāzt savas dusmas, piemēram, uz priekšnieku, sitot pa boksa maisu. Šo boksa maisu tā arī sauc - "Boss".

Centra iemītniekus cenšas motivēt arī labiem darbiem un sadarbībai. Par labu uzvedību un līdzdalību nodarbībās centra klienti saņem punktus un tiek atalgoti ar līdzdalību kādā vēl interesantākā pasākumā. Piemēram, ar pārgājienu un desiņu cepšanu ugunskurā pie Rugāju ezera, vai arī bērni var noskatīties filmu, turklāt kraukšķinot čipsus. Vienreiz nedēļā centra iemītnieki apmeklē arī Rugāju novada sporta halli. Bērniem notika arī savas olimpiskās spēles ar orientēšanos un virves vilkšanu. Pasākuma noslēgumā komandas saņēma Goda rakstus un cepa ugunskurā desiņas. Bērni ir izvizināti arī kamanās, par ko parūpejās Rugāju novada iedzīvotāja un zirgaudzētāja Ieva Koškina. Centra iemītniekiem bija iespēja apmeklēt Eglaines pamatskolas slidotavu, kur viņus aizveda ar vieglajām automašīnām. Bērniem ziemā tik ļoti gribējās slidot, ka viņi notīrīja no sniega peļķi centra tuvumā un, lai vieta slidošanai būtu vēl lielāka, nesa turp un lēja ar spaiņiem ūdeni. Fiziskās aktivitātes nogurdina pat vislielākos palaidņus, un dusmas tādos brīžos nenāk prātā.

Centra direktore Ilze Andža saka: "2010.gads "Rasas pērlēs" sācies ļoti darbīgi. Pateicoties cilvēku atsaucībai, mūsu centra iemītniekiem bija jauka gadu mija un bagātīgs svētku galds. Ar labdaru atbalstu esam ieguvuši mūzikas centru, televizoru un akvāriju ar zivtiņām, adījumus, drēbes, apavus, medikamentus, higiēnas preces, kancelejas preces un grāmatas, rotaļlietas un sporta piederumus, istabas puķes, dārzenus un augļus. Paldies viņiem par sapratni! Ceram, ka vietējie uzņēmēji atsaucies sadarbībai arī turpmāk.

Dažas izmaiņas skārušas arī pašas centra telpas. Iegūtā pieredze lika pārdomāt veiksmīgākus problēmu risinājumus. Pieņemām darbā vēl vienu psihologu un sociālo darbinieku. Pirmajā stāvā esam pārvietojuši speciālistu kabinetus, izveidojuši atsevišķu

Dusmu istaba. Grūti iedomāties, ka dusmu istaba būtu zaļa, oranža vai saulaini dzeltena. Arī "Rasas pērlēs" "Dusmu istaba" iztapsēta tumši zila. "Dusmu istabu" ierīkoja vietējie celtnieki - firma "Aspatts". Centra direktore Ilze Andža smago boksa maisu izkustina ar piepūli, bet vienam otram iemītniekam tas aizlido līdz otrai sienai kā pūciņa. Tad jau dusmas ir pamatīgas!

psihologa kabinetu. Lielais klientu pieplūdums kopš gada sākuma skaidri parādīja, cik ļoti nepieciešama ir tā sauktā "Dusmu istaba", jo bērni nav mācīti atpazīt savas dusmas un neprot tās adekvāti novadīt. Rezultātā bija gadījumi, kad tišuprāt tika laužas centra iekārtas un mēbeles, bojātas telpas. "Dusmu istaba" palīdz tikt vaļā no negatīvām emocijām tiešā veidā. Pie pārējām iespējām, kā sakārtot savu emocionālo pasauli, ar bērniem strādā speciālisti.

Kopš gada sākuma iestādē esam strādājuši ar 50 vārdbārbā cietušiem bērniem un 10 viņus pavadošajām personām, kas ir vairāk, kā plānots. Centrs piedāvā palīdzību pašvaldībām un privātpersonām arī par maksu. Krīzes gadījumā centrā var ievietot bērnu, kura uzturēšanās maksās septiņus latus diennaktī bez speciālistu konsultācijām."

Aktuāli

Stirnas cieš no ziemas un suņiem

Speciālisti prognozē, ka pēc bargās ziemas šogad būs krietni mazāk stirnu. Graciozajiem dzīvniekiem kaitē ne tikai sals un dziļais sniegš, bet arī plēsēji - vilki, lūši, arī klaiņojošie suņi. Par stirnu izdzīvošanu norūpējušies arī valsts meža dienesta darbinieki.

"Viendien braucu garām Balvu Amatniecības vidusskolu, redzu - stāv divi suņi, skaidrs, ka klaiņojošie, jo tuvumā nav ne saimnieka, neviena cilvēka. Arī suņiem nav ne siksnas, ne uzpurņa. Steķentavas mazdārziņu rajonā suņi saplosījuši jau trīs stirnas, arī Verpuļevas pusē suņiem par upuri kritusi stirna. Bargajā ziemā un dziļajā sniegā stirnas nāk uz mazdārziņiem baroties, jo te vēl atrodams kas ēdams. Pilsētā un piepilsētā klaiņo daudz suņu. Suņi klaiņo arī gar mežmalām, kur mēdz parādīties stirnas," saka Balvu mežniecības mežziņa vietnieks Edgars Skučs.

Valsts meža dienesta dati liecina, ka pēdējo piecu gadu laikā stirnu skaits Latvijā palielinājies no 130 līdz 240 tūkstošiem. Stirnas ir savairojošas, agrās rīta un vēlas vakara stundās tās redz meklējam barību pļavās un mežmalās. Meža dzīvnieki ir tik droši, ka pieiet tuvu dzīvojamām mājām. Rehabilitācijas centrā "Rasas pērlēs" dzīvnieki savas vizītkartes

bija atstājuši pie paša lielā loga, kur telpā aiz loga novietoti zaļie augi. Dzīvniekiem gribas ēst! Dzīvnieku ir daudz! Taču tas nenozīmē, ka stirnām jāiet bojā, krītot par upuri klaiņojošiem suņiem.

Klaiņojošo dzīvnieku problēma Balvos un novadā, kā arī citos novados, ir problēma "ar bārdu", kurai, šķiet, nav un tuvākajā laikā nebūs risinājuma. Likumdošanā ir pretrunas, - tā šo situāciju skaidro amatpersonas. Medību likums, piemēram, nosaka, ka klaiņojošus mājdzīvniekus - suņus, kaķus - atļauts iznīcināt, ja tie atrodas no apdzīvotām vietām un mājām tālāk par divsimt metriem. Savukārt labturības prasības mājas dzīvnieku turēšanai it kā neparedz klaiņojošo dzīvnieku iznīcināšanu. Klaiņojošie dzīvnieki ir pašvaldības problēma. Balvu pašvaldībā kā piemēru min Tilžu, kur nesen lokalizēja un iemidzināja vairākus klaiņojošos suņus. Uzņēmuma "San- Tex" vadītājs Uldis Sprudzāns stāsta: "Mums iegādāti klaiņojošo dzīvnieku iemidzināšanas komponenti. Ir cilvēks, kas apmācīts to darīt. No Tilžas saņēmām ziņu, ka klaiņojošie dzīvnieki apdraudējuši bērnu drošību. Uz Tilžu izbrauca mūsu cilvēki, kas dzīvniekus iemidzināja. Dzīvnieki bija lokalizēti vienā vietā. Uz mazdārziņiem vaktēt

Foto - A.Kirsanovs

Liels bars. Braucot uz Bērzpili, redakcijas automašīnai ceļu šķērsoja liels bars stirnu. Pievakarēs un rīta stundās graciozie dzīvnieki iznāk no meža, lai meklētu barību, kas dziļā sniega dēļ šogad dzīvniekiem sagādā grūtības.

klaiņojošos suņus mēs tomēr nebrauksim." Savukārt Tilžas pagasta pārvaldnieks Vilnis Dzenis par šo gadījumu izteiktis nevēlējas. Viņš tikai piebilda, ka klaiņojošo dzīvnieku problēma ir valsts un novada problēma, kas risināma deputātiem un cita ranga

amatpersonām. Arī Balvu pašvaldības policijas priekšnieks Vilis Cibulis puda viedokli, ka likumdošanā ir pretrunas, bet mazdārziņos dienā visi "suņi sež pie pieķēdes, bet vakaros saimnieki tos palaiž brīvsoli".

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti laikā līdz 16.martam
Uzsāk procesus, sastāda protokolus

Laikā no 5.marta līdz 11.martam reģistrēti 29 notikumi, uzsākti seši kriminālprocesi. Sastādīti 17 administratīvie protokoli, no tiem viens - par siko huligānismu, 13 - par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā. Ceļu satiksmes negadījumi nav reģistrēti. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīti 74 protokoli, no tiem - 18 gājējiem, 3 - transporta līdzekļu vadītājiem par transporta līdzekļu vadīšanu reibumā.

No dzīvokļa nozog mantas

9. martā 1983.gadā dzimusi sieviete konstatēja, ka no viņai piederošā dzīvokļa Viļakas novada Kupravas pagastā nozagtas dažādas mantas. Uzsākts kriminālprocess.

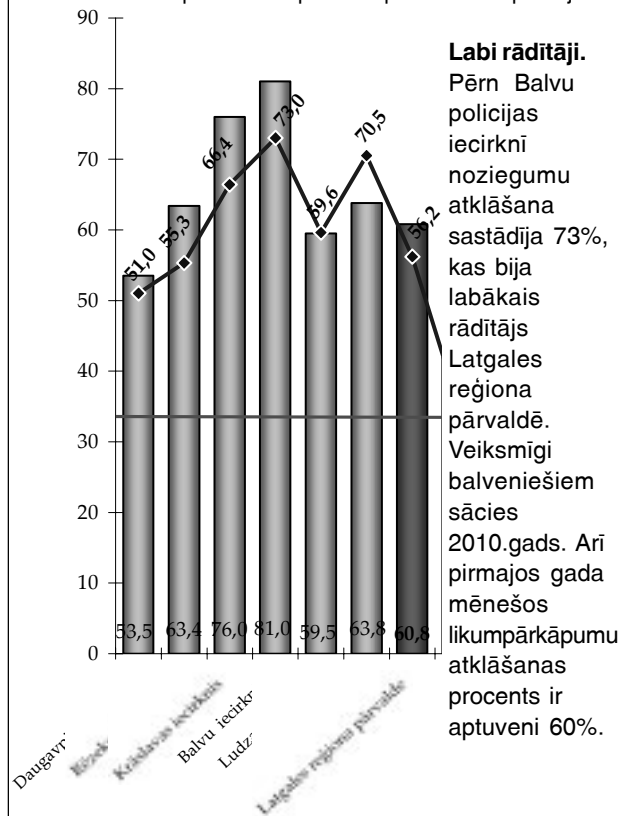
Brauc reibumā

9. martā Baltinavas novadā 1968.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu Mazda 323, atrodies alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Zog veikalā

13.martā Balvos, no veikala "Maxima" 1971.gadā dzimis vīrietis nozaga preci par 4,47 latiem. Uzsākts kriminālprocess.

A.Laizāne, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzes pienākumu izpildītāja

Balvu novada domē

* Turpinājums no 3.lpp.

Piešķir adreses

Piešķir adresi zemes vienībai "Eglītes", Beļauski, kas atrodas Bērzpils pagastā. Tāpat adreses piešķir 24 garāžām Ezera ielā, Balvos.

Iznomā zemi

Nolēma slēgt nomas līgumu ar Ivaru Bušu par zemes vienības 8,5 hektāru platībā, kas atrodas Bērzkalnes pagastā, iznomāšanu lauksaimniecības vajadzībām. Zemes nomas maksu noteica 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Zemes nomas līgumu noslēgs uz 5 gadiem. Tāpat nomas līgumu noslēgs ar Emīliju Bankovu par zemes vienības 10 ha platībā, kas atrodas Tilžas pagastā, iznomāšanu lauksaimniecības vajadzībām. Jāpiebilst, ka uz zemes gabala nomu Tilžas pagastā pieteicās vēl 3 pretendenti. Viņiem zeme atteikta, pamatojoties uz 2009.gada 12.novembra noteikumiem "Par Balvu novada pašvaldības īpašumā, valdījumā vai zemes reformas laikā rīcībā esošo neapbūvētu zemes gabalu iznomāšanu".

Samazina maksu par izpērkamo zemi

Likumā noteiktā kārtībā (par zemes lietošanas laiku līdz tās pieprasīšanai lietošanai; par nepilngadīgiem bērniem ģimenē; par darba stāžu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā) par 10% samazināja maksu Aivara Pozenkovska izpērkamajai zemei 8,73 ha platībā Vectilžas pagastā.

Atļauj rīkot auto un moto sacensības

Atļāva biedrībai "Sporta klubs "Kubuli"" līdz 2014.gada 31.decembrim rīkot 4x4 auto un moto orientēšanās sporta aktivitātes nekustamajā īpašumā "Pagastlauki", ievērojot 2000.gada 24.februāra LR Meža likumā un 1997.gada 5.februāra LR Aizsargjoslu likumā noteiktos ierobežojumus un rakstveidā saskaņojot piebraucamā ceļa izmantošanu ar pieguļošo zemes īpašuma īpašniekiem.

Pieņem noteikumus par nodokļa atvieglojuma piešķiršanas kārtību

Pieņēma saistošos noteikumus Nr.3 "Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību Balvu novadā" projektu. Juridiskas personas var cerēt uz atvieglojumiem: ja netiek finansētas no valsts vai pašvaldības budžetu līdzekļiem; vidējais pastāvīgi strādājošo Balvu novada iedzīvotāju skaits iepriekšējā taksācijas gadā (saņemot vismaz minimālo darba samaksu) ir lielāks par 3; nav nodokļu parāda par iepriekšējo taksācijas periodu; vidējais strādājošo Balvu novada iedzīvotāju skaits (saņemot vismaz minimālo darba samaksu) pēdējo 2 taksācijas periodu laikā nav samazinājies un, salīdzinājumā ar iepriekšējo taksācijas periodu, ir pieaudzis par: 1 līdz 3 darba vietām – 25% no NĪN summas, vairāk nekā 3 darba vietām – 50% no NĪN summas.

Piešķirs līdzfinansējumu

Nolēma projekta "Transporta sistēmas efektivitātes un satiksmes drošības uzlabošana Balvos, Bērzpils ielā, veicot autoceļa P47 Balvi-Kapūne renovāciju", atbalsta gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu 15% apmērā jeb Ls 202 810,75 no projekta attiecināmajām izmaksām un neattiecināmās izmaksas Ls 17 726,60, kopā nosakot Ls 220 537,27. Projekta kopējās izmaksas ir Ls 1 369 797,70, īstenošanas laiks: 2010.gada augusts – 2011.gada decembris.

Izstrādās Balvu novada attīstības programmu

Deputāti nolēma uzsākt Balvu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam izstrādi, tāpēc izveidoja attīstības programmas izstrādes vadības grupu: J.Trupovnieks, A.Kazinovskis, I.Ņikuļina, I.Kajva un I.Bernāne. Darba grupā strādās J.Anuškāns (darba grupas vadītājs), S.Puks, I.Tiltiņa, A.Petrova, S.Vigule, I.Serdāne, Ž.Mārtuža, A.Gabrāne, J.Ludboržs un O.Keihs. Attīstības programmas izstrādei noteica konkrētus termiņus: marts - maijs, 2010 – sagatavošanās posms; aprīlis - augusts, 2010 – programmas 1.redakcijas izstrāde; septembris - decembris, 2010 - publiskā apspriešana; janvāris - februāris, 2011 – programmas galīgās redakcijas izstrāde un saskaņošana; marts-aprīlis, 2011 – attīstības programmas galīgās redakcijas apstiprināšana.

E.Gabranovs

Informē VID

Tuvojas 1.aprīlis – deklarāciju iesniegšanas termiņš

Gada ienākumu deklarācija līdz 2010.gada 1.aprīlim obligāti jāiesniedz Latvijas iedzīvotājiem, kuri 2009.gadā:

- veikuši saimniecisko darbību (piemēram, ir individuālā uzņēmuma īpašnieki, izīrē savu īpašumu, ir zemnieku saimniecības īpašnieki u.c.);
- guvuši ienākumus ārvalstīs;
- bijuši nodarbināti uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa un guvuši ienākumus, no kuriem izmaksas vietā (Latvijā) nav ieturēts nodoklis;
- guvuši ar nodokli neapliekamus

ienākumus, kas kopumā 2009.gadā pārsniedza 3000 latus (piemēram, gūti ienākumi no personiskās mantas pārdošanas);

- guvuši ienākumus, kuriem piemēro 23% iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi un papildus guvuši vairāk nekā 600 latus ienākumus, kuriem piemērota 15% iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme (piemēram, fiziskām personām, kuras saņēmušas darba algu un papildus autoratlīdzības vairāk nekā 600 latus gada laikā);

- guvušas ienākumus no īpašuma (piemēram, fiziska persona reģistrējusi

VID īpašuma iznomāšanas līgumu un ienākumiem piemērota iedzīvotāju ienākuma nodokļa 15% likme);

- guvuši citus ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem izmaksas vietā nav ieturēts nodoklis.

Savukārt tām personām, kurām 2010.gada aprīlī vienlaikus ar aprīļa pensiju tiks izmaksāta ieturētā pensijas daļa, ir pagarināts iedzīvotāju gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas termiņš līdz 2010.gada 1.jūlijam.

Gada ienākumu deklarāciju var nosūtīt pa pastu vai arī iesniegt personīgi kādā no VID nodaļām.

Zini un izmanto

Apdrošināšanas atlīdzība - graudā vai naudā

Pagājuši vairāki gadi, kopš Latvijā ieviesta transportlīdzekļu obligātā civiltiesiskā apdrošināšana (OCTA). Tā nepieciešama ikvienam automobilim, kurš piedalās ceļu satiksmē. Savukārt daudzi jaunāku un dārgāku spēkratu īpašnieki bez OCTA iepazīnuši arī ar brīvprātīgo apdrošināšanu KASKO.

Ikdienā autobraucēji par apdrošināšanu visbiežāk atceras divos gadījumos – kad pienācis laiks to atkal iegādāties, vai kad noticis ceļu satiksmes negadījums jeb iestājies tā sauktais apdrošināšanas gadījums. Atkarībā no līgumā iekļautajiem nosacījumiem, apdrošināšanas gadījumā cietušajam kompensējamo summu apmēri var stipri atšķirties. Kam vajadzētu pievērst īpašu uzmanību, izvēloties OCTA vai KASKO apdrošinātāju, un kas jāņem vērā, uzticot automobiļa remontu kādam konkrētam autoservisam.

Līguma slēgšana

Pirmkārt, slēdzot līgumu, ieteicams to rūpīgi izlasīt. Apdrošinātāju nevajadzētu izvēlēties tikai pēc cenas, bet arī pēc līgumā iekļautajiem nosacījumiem. Līgumu katram autovadītājam vajadzētu nēsāt līdzī vai glabāt automobiļi (piemēram, cimdu nodalījumā), lai tas būtu pa rokai, ja tāda vajadzība rodas. Kā viens no būtiskajiem aspektiem, kas jāņem vērā, – pašrisks jeb summa, kādu autovadītājam nāksies segt no savas kabatas, ja notiek avārija vai cita ķibe.

Lai neiekultos negribētās nepatikšanās, vajadzētu jau sākotnēji izpētīt kārtību, kāda ir attiecināma uz auto negadījuma brīdi. Ir paredzēti gadījumi, kad obligāti uz negadījuma vietu jāsauc ceļu policija, kā arī var būt noteikti negadījuma apjomi un apstākļi, kuros var iztikt ar savstarpēju vienošanos bez policijas. Jārēķinās arī ar smagāko gadījumu, ja auto vairs nav remontējams. Arī šādā situācijā rūpīgi jāpēta, cik lielā apmērā tiek segtas auto izmaksas – 70, 80 vai 90%.

Bojājumu novērtēšana

Ja negadījums tomēr noticis un tas ir pieteikts saskaņā ar līguma nosacījumiem, svarīgi atcerēties, kam vēl būtu jāpievērš uzmanība. Pirmkārt,

automobilim gan negadījuma brīdī, gan pēc tā ir jāatbilst Ceļu satiksmes noteikumiem. Piemēram, riepu protektora dziļumam jāatbilst noteikumu prasībām, citādi auto-īpašnieks var droši rēķināties, ka kompensāciju nesaņems.

Ierodoties pie apdrošinātāja, automašīnas apskati veic eksperts. Šajā brīdī autoīpašniekam parasti tiek piedāvātas trīs izvēles: remontēt auto eksperta ieteiktajā autoservisā, remontēt servisā, kuru izvēlas pats īpašnieks, vai arī saņemt kompensāciju naudā.

Attiecībā uz autoservisa izvēli vajadzētu rūpīgi izvērtēt tā piedāvāto kvalitāti – remontā izmantoto detaļu un darbu veikšanas kvalitāti. Eksperts spēj noteikt vizuālos defektus, bet bieži vien slēptos defektus jeb pirmajā brīdī nepamanāmos (bojātas garsijas, virsbūve) iespējams konstatēt, tikai demontējot avārijā bojātas virsbūves daļas. Autoservisam atklājot visus slēptos defektus, tiek veikts aprēķins, kas arī veido gala izmaksas jeb īsto kompensējamo summu. Jaunu automobiļu īpašniekiem, kuriem ir spēkā garantija, svarīgi sekot līdzī, lai remontā lietotu oriģinālās detaļas. Ja remontā izmanto lietotas daļas, garantija tiek zaudēta. Jāatzīmē, ka šajā gadījumā automobiļa remontu var veikt gan autorizēta dīlera serviss, gan neautorizēts serviss saskaņā ar rūpnīcas procedūru. Abos gadījumos automobiļi garantiju nezaudē.

Attiecībā uz iespēju saņemt kompensāciju naudā – jāpievērš uzmanība tam, ka no apdrošinātāja saņems mazāku naudu, jo kompensējamā summa neiekļauj pievienotās vērtības nodokli (PVN). Ņemot vērā, ka automobiļa remontam būs jāiegādājas detaļas, kā arī, ja veicat darbus servisā, nevis pats, par pakalpojumiem un detaļām pašam arī nāksies maksāt PVN.

Remonts

Veicamo darbu tehnoloģija ir atkarīga no negadījuma apmēriem. Ja ir bojātas virsbūves nesošās konstrukcijas – virsbūves ģeometrija, tad nepieciešamas speciālas iekārtas, ar kurām var veikt visas nepieciešamās virsbūves korekcijas. Virsbūves taisnošana notiek milimētrus pa milimētrus – tā, lai virsbūves ģeometrija pēc remonta atgūtu sākotnējos izmērus un proporcijas. Nākamais solis ir detaļu salāgošana. Ar šo soli tiek panākts, ka attālumi starp dažādām detaļām un virsbūvi būtu vienādi. Virsbūves krāsošanas gadījumā būtisks ne vien kvalitatīvs aprīkojums, bet arī nepieciešamie nosacījumi, piemēram, krāsošanas kamera, kas nodrošina nepieciešamo gaisa apmaiņu. Automašīnu parasti neatmaksājas remontēt, ja bojāti vairāk nekā 70% no tās agregātiem un virsbūves. Vecākām automašīnām šī attiecība var būt pat trīs reizes mazāka – tas galvenokārt atkarīgs no automobiļa atlikušās vērtības, salīdzinot ar nepieciešamā remonta izmaksām.

Autovadītāja viedoklis

Situācija apdrošināšanas tirgū ir diezgan sarežģīta. Pieaugot gan krāpniecības gadījumiem, gan negadījumu pieteikumu skaitam, jāreķinās ar padziļinātu lietu izskatīšanu. Rūpīgāk jāizvērtē piedāvātās negadījuma apmaksas opcijas. Iesakām nesteigties ar autoservisa izvēli, bet rūpīgi izvērtēt vairākas alternatīvas. Jāpievērš uzmanība, vai izmanto kvalitatīvas detaļas, vai sniedz garantiju, vai servisā ir pieejami kvalificēti meistari virsbūves remontam, krāsošanai. Pēc negadījumiem, kur cietusi auto virsbūve, jāreķinās arī ar slēptajiem defektiem – bojājumiem, kas parādās, tikai demontējot avārijā bojātas virsbūves detaļas. To vajadzētu ņemt vērā remonta izmaksu aprēķinā.

*Jaunākais un aktuālākais
novadu dzīvē*

Pagājuši abonēšanas
trīs mēneši,
pārliecinies -

vai abonēji *Vaduguni*

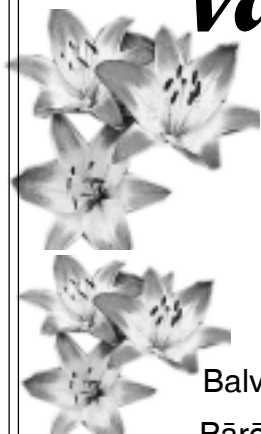
aprīlim

un turpmākajiem mēnešiem

Redakcijā var abonēt līdz 25.martam

Balvu, Baltinavas un Viļakas pasta nodaļās līdz 25.martam.

Pārējās pasta nodaļās un pie pastniekiem - līdz 20.martam

Apsveikumi

Tu gadus mēroji ar darbu,
Ko paveikt ir tavs gods.
Ar sirsnību un klusu rūpi,
Ko allaž citiem centies dot.

Vēlot veselību, dzīves un darba prieku, neizsikstošu enerģiju,
sveicam **Pēteri Rižo** 70 gadu jubilejā!

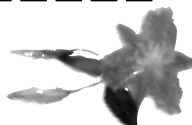
Jāņa un Līgas ģimenes

Lai gadi iet, jo gadi nespēj bēdēt,
Var cilvēks puteņos un salnās ziedēt.
Lai dzīve Tev arvien ir skaista,
Kā austošs pavasara rīts.

Sirsnīgi sveicu **Pēteri Rižo** skaistajā dzīves jubilejā! Stipru
veselību un izturību turpmākajiem dzīves gadiem.

Marija Briede

Katru dienu pa sapnim, pa cerībai,
Smaidam siltam un vārdam sirsnīgam;
Katru dienu pa prieka brīdīgam
Lai ievijas dzīves apcirķņos!

Sveicam **Pēteri Rižo** 70 gadu jubilejā! Vēlam, lai dienu ritumā
vienmēr kopā ar Tevi ir prieks, laime un veselība.

Masi, Čudari, Kindzuļi, Silajāni

Tas nekas, ka vēji puteņu vērpētes griež,
Nāks pavasar's ar putnu rītiem un ziedoņa smaržu,
Tas nekas, ka gadi steidzas un skrien,
Tik neskaitī tos!

Vissirsnīgākie laba vēlējumi **Līgai Leitānei** skaistajā jubilejā!
Krustmeita Viktorija un pārējie

Rozes **Broņislavai Ivanovai** jubilejā!

Ņina

Sveicam **Gertrūdi Stāmeri** vārdadienā!

Pacienti

Sveicu krustmāti **Ilonu** vārdiņsvētkos!

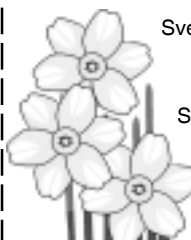
Gatis

Ilonai Kanakinai vārdadienā!

Mamma, audzītēvs

Miļsveicieni **Juzefai Bozovičai** vārdiņsvētkos!

Kaimiņi

Dažādi

Ienāc "VIGO", Partizānu 6,
18., 19.martā! Ziemas precei vēl
lielākas ATLAIDES!

Dziednieks Linards
diagnosticē un dziedina muguras,
locītavu, ādas slimības. Attīra un
atjauno bioenerģētisko lauku (lāsts,
ļauņa acs). Atbrīvo no rozēs,
trofiskās čūlas, prostatas un
dažādām citām kaitēm. Veic čampi
masāžu. Palīdz atgūt mīļoto cilvēku.
Tāl. 29266557.

Veic paklāju tīrīšanu. Tāl. 29383776.

Piegādā kartupeļus lopiem,
stādīšanai, pārtikai, graudus, miltus.
Piegāde. Tāl. 27579341.

SIA "LIARPS" izgatavo: koka
durvis, kāpnes, mēbeles. Piedāvā
un uzstāda PVC logus, metāla
durvis. Tāl. 29197612.

Pārvadā mājlopus, sīkkravas
(specpiekabe). Tāl. 29230080.

Vistas (5-11mēn.). Tāl. 29424509.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai
visu veidu
mājlopus.
Tāl. 29320237, 64546681

**Firma pērk cirmsas,
mežus īpašumā.**
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 29388000,
26160423.

SIA "AIBI"
pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, cākas.
Labas cenas!
Tāl. 64871804, 26142514, 29293219.

SIA "RENEM" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas
zirgus, cākas.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 29183601,
65329997, 29485520,
29996309.

Z/s "Strautiņi" pērk meža
īpašumus, cirmsas. Samaksa
tūlītēja. Tāl. 29113399.

Pērk traktoru MTZ-50; 52; 80; 82;
JUMZ un T-40AM. Par saprātīgu
cenu. Tāl. 28723933.

Pērk govī. Tāl. 29366975.

SIA "Senlejas" pērk
liellopus, teļus, jērus. Samaksa
tūlītēja.
Tāl. 65033720, 65033730,
26517026, 26604491.

Dažādi

Iznomā lauksaimniecībā
izmantojamu zemi (10 ha).
Tāl. 29923332.

Elektromontiera pakalpojumi.
Tāl. 29923332.

Kvalitatīvas pirtskrāsnis.
Tāl. 26493318.

Ātra, kvalitatīva osteohondrozes,
mugurkaula un locītavu slimību
ārstēšana. Tāl. 26728477.

Piedāvā darbu

Uzņēmums aicina darbā apsardzes
darbiniekus ar sertifikātu.
Tāl. 29332222.

Atrasts

Atrasti sieviešu un vīriešu ādas
cimdi, bērnu cimdi (ar izšūtu puķīti).
Interesēties grāmatnīcā
"Zvaigzne ABC", Balvos.

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt
paldies kādam labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās
tikai 2 latus par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības dubultzīvs".

Maruta un Antra saka paldies Māritei Berķei par dāvāto teātra
izrādi un 8.marta svētkiem. Lai veicas!

Daiņa pateicība I.Koļčovam, D.Kaļiņinam un citiem Latgales
reģiona Balvu iecirkņa policistiem par operatīvu garāžu uzlauzēju
atklāšanu.

Tuvinieki pateicas dekānam J.Kornaševskim, ērģelniecei
Pitkevičai, kora dziedātājiem, A.Pušpuram, T.Kazinovskai, psalmu
dziedātājiem, muzikantiem Prancāniem, Pavlova kafējnīcas
saimniecēm, "Ritums" kolektīvam par sirsnīgo Aloizi Kornī
izvadišanu mūžībā.

Māsas, Modra, Viļa ģimenes paldies radiem, draugiem,
kaimiņiem, visiem mīļajiem, labajiem cilvēkiem, krustbērniem,
Viļakas aprūpes centra darbiniekiem, kuri juta līdz un pavadīja
Aloizi Kornī mūžībā.

Pacientes, kura nokrita uz slidenās ielas, vissirsnīgākais
PALDIES 12.marta ātrās palīdzības brigādei, dakterim Andrejam
Baranovskim un māsiņām, par sniegto medicīnisko un
nesavtīgo palīdzību.

Mežvidu pamatskolas sieviešu kolektīvs mīļi pateicas
skolotājam Ulrikam Pozņakam par sagādāto brīnišķīgo
pārsteigumu 8.martā. Novēlam skolotājam saglabāt možo
garu un jauneklīgo izskatu!

Mežvidu pamatskolas kolektīvs pateicas Viļakas policijas
iecirkņa inspektorim L.Vancānei un J.Dortānam par operatīvu
rīcību un sasniegto pozitīvo rezultātu problēmas risināšanā.

Balvu 2.pamatskolas kluba "Erudīts" dalībnieki pateicas
politiskajai apvienībai "Saskaņas Centrs" par finansiālo atbalstu
braucienam uz Latvijas čempionātu, šoferim Agrim Apšeniekam
par labi izdarīto darbu.

Sludinājumi

Šī gada 27.martā Susāju pagasta pārvalde organizē zemledeus maksšķerēšanas sacensības

“Gruzdovas ķisis 2010”

Sacensību sākums plkst. 9.00 pie D.Circeņa mājām. Ar nolikumu var iepazīties Susāju pagasta pārvaldē.

Aizdevums pret ķīlu

Ķīla var būt zelts, cena par gramu līdz Ls 15, sudrabs, audio, video, auto, nekustamais īpašums (arī mežs), traktori, zāģi, mežizstrādes un sadzīves tehnika, mobilie telefoni.

Iekļājot nekustamo īpašumu, kredīta procentu likme ļoti zema.

Tālr. 29199255, 20292829. Balvos, Bērzpils 14-1.

Tikai BALVOS

Bērzpils ielā 14-2, tālrunis 64521928

ERGO MARTA TRAKUMS PIEKTDIENĀS

ATLAIDES 40% OCTA, 40% KASKO, 5.03., 12.03., 19.03., 26.03.

Nelaimes izskatās mazākas, ja esi apdrošināts.

Apsardzes kursi, ieroči. Tālr. 29107155.

Dziednieks JĀZEPS KANCĀNS pieņems Balvos 19.martā.

Palīdz atbrīvoties no galvassāpēm, osteohondrozes, roku tirpšanas, muguras, locītavu sāpēm, asinsvadu, sirds un iekšējo orgānu slimībām. Tālr. 29464873.

Treilera pakalpojumi. Tālr. 29113399.

Paziņojums

PAZIŅOJUMS

Balvu katoļu draudze dara zināmu, ka NOMNIEKIEM, kuru nekustamais īpašums atrodas uz draudzei piederošās zemes un kuru nomas līguma termiņš ar draudzi izbeidzies, lūgums PAGARINĀT LĪGUMA TERMIŅU. Ja tas netiks izdarīts līdz šī gada 30.martam, tiks uzskatīts, ka nomnieks nevēlas turpmāk zemi nomāt un līgums tiks anulēts. Tāpat tiek brīdināti PARĀDNIKI, kuri nav nokārtojuši līgumsaistības. Lūdzam tās nokārtot NEKAVĒJOTIES, lai netiktu izsludināti kā maksātnespēji.

DRAUDZES PADOME

Pārdod

Pārdod riepas, diskus, no Ls 5. Tālr. 29333187.

Lēti pārdod ilggadīgo zālāju sēklu. Tālr. 26330228.

Pārdod VW Passat Variant, 1,9TDI, 1996.g., zaļā krāsā, labā kārtībā. Tālr. 29245332.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Madonā, Poruka ielā. Tālr. 29426212.

Pārdod 2-istabu dzīvokli (malkas apkure). Tālr. 29771974.

Pārdod bišu medu Balvos. Tālr. 64522948.

Pārdod šinšillas. Klasiskā masāža. Tālr. 29325031.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26432725.

Pārdod MB-250D, 1990.g., Ls 1450; MB-190, 1988.g., Ls 850; Opel Astra, 1,6i, 1998.g., Ls 2200; BMW-316, 1994.g., Ls 1200; MB-E200, 1993.g., Ls 2200; Volvo S40, 1996.g., 2,0i, Ls 1350. No Vācijas. Tālr. 26565451.

Pārdod sienu Viksnas pagastā. Tālr. 26736269.

Pārdod Ford Fiesta, bez TA, var rezerves daļām, Ls 200. Tālr. 29422905.

Pārdod Līvānu māju Viļakā. Tālr. 26168195.

Pārdod Vectra B rezerves daļas. Tālr. 29188649.

Pārdod koka virpu. Tālr. 29449627.

Pārdod pundurtrusi, vertikālo lentzāģi. Tālr. 28373838.

Līdzjūtības

Nolist asara, sažņaudzas sirds, Pienāk nesauktais ardievu laiks.

(H.Dorbe)

Izsakām dziļu līdzjūtību Vitai Dolgo, vīru JURĪ pēkšņi zaudējot. Kaimiņi Vilniši

Mums zināms ir tāds neliels vārdiņš - turies,

Ko saka tad, kad lieki citi vārdi, Kad ceļā pēkšņi uznākusi tumsa, Uz pagātni ir aizcirtušies vārti.

(N.Dzirkale)

Skumju brīdī esam kopā ar Vitu, vīru JURĪ mūžības ceļā pavadot. Kaimiņi - Mači, Logini

Saņem, labā Zemesmāte, Vienu sirmu māmuli, Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu velēnām.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jurim Lesniekam ar ģimeni, MĀTI mūžības ceļā pavadot. Vidzemes ielas 20.mājas 1. ieejas iedzīvotāji

Klusiem soļiem māmuliņa Mūža durvis aizvērusi. Ne vārdiņa nebildusi, Skumjas sirdi atstājusi.

Kad pa balto, klušo mūžības taku ir aizgājusi MĀTE, izsakām līdzjūtību Jurim Lesniekam ar ģimeni. Aleksejevu, Japiņu, Poļu ģimenes

Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts, Kā krāsains dzīpars izadīts. Ar rūpēm, raizēm nodzīvots, Nu zemes mātes klēpim dots.

Izsakām patiesu līdzjūtību Jurim Lesniekam un viņa tuviniekiem, mīļo MĀMULĪTI mūžības ceļā pavadot. V.Laicāna, I.Vizuļa, P.Komarovska ģimenes

Tu aizgāji projām klusi, Tāda mīļa, balta, zem gadu nastas nogurusi.

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem sakarā ar ANNAS BRIEDĪTES aiziešanu mūžībā.

“Atvasaras” mājas kaimiņienes un Daina, Laimonis

Tu esi katram viena, tikai viena, Pie kuras kā pie saules bērni turas klāt, Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām birstot, Uz mūžu smagai zemei tevi atdot, māt.

Lai mūsu līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju smagumu Eleonorai, MĀTI mūžībā pavadot. Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiāles kolēģes

Daudz darbiņi padarīti, Daudz soliņi iztecēti; Lai nu mīļi Zemesmāte Pārkļāj savu seģeni.

(Latv.t.dz.)

Izsakām līdzjūtību Eleonorai ar ģimeni, MĀTI mūžībā pavadot. Viksnas skolas kolektīvs

Balts eņģelis atnāca sapnī Un aiznesa tevi sev līdz, Tai baltajā, baltajā naktī, Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

Izsakām patiesu līdzjūtību Eleonorai Barkānei, no MĀMIŅAS atvדותies. Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiāles 2.kurss

Kur es savas sāpes likšu, Kam nu lūgšu spēku dot. Es vairs tevi nesatikšu Visu mūžu dzivojot.

(Z.Purvs)

Skumju un atvadu brīdī mūsu patiesa līdzjūtība Natalijai Jelizarovai ar ģimeni, VĪRU, TĒVU mūžības ceļā pavadot. Viļakas Valsts ģimnāzijas un pamatskolas skolotāji

Viss jāatstāj, kad saule pavasārī Vērs atkal vaļā ziedu pumpurus, Ar saviem straujiem ziemeļvēja spārnēm

Būs ziema paņēmusi tevi līdz. Izsakām līdzjūtību Natalijai Jelizarovai un tuviniekiem, vīru JURĪ mūžības ceļā pavadot.

Viļakas skolu tehnikuma darbinieki un Biruta, Valentīna, Liliņa

Tu saules ceļš un labā avots bijī, Kam rimstot tecēt, mūsu sirdīs

paliek

Joprojām mīlestības vilnis balts... Kad mūžības vēji atnesuši tumšo dienu, dalām sāpju smeldzi ar Jums, Ilmār un Anita, un pārējiem tuviniekiem, pavadot mīļo mammu ROZĀLIJU KRIVIŠU mūžības ceļā. SIA “Lazdas” kolektīvs

Jel neraudiet, mans sāpju ceļš ir galā,

Es upei melnajai nu pāri jau. Es dusu klušā aizmirstības salā, Kur ciešanu un sāpju vairāk nav. Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilmāram Krivišam un viņa tuviniekiem, mīļo MĀMIŅU smiltājā guldot. SIA “Silmači” kolektīvs

Saņem, labā Zemesmāte, Vienu sirmu māmuli, Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu velēnām.

Izsakām līdzjūtību Ilmāram Krivišam, MĀTI mūžībā pavadot. Bērzpils mednieku kolektīvs

Lai tēva mīla paliek dziļi, dziļi sirdī Par avotu, kur mūžam spēku smelt. Lai mūsu kluša un patiesa līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju smagumu sievai Malvīnai, meitai Marutai ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem, pavadot JĀNI LAPŠĀNU mūžības ceļā. Medņevas kaimiņi

Birst asaras kā baltas pērles, Raud sveces baltas, māt, Par tavu dāsno mūžu, par tavu balto sirdi, Par palicēju sāpēm balta svece raud.

Kluša un patiesa līdzjūtība Eleonorai Barkānei un pārējiem tuviniekiem, mīļo MĀMIŅU pavadot mūžības ceļā.

Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiāles 3.kurss un audzinātāja

Indekss 3004 aduguns IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS IZDEVĒJS SIA “BALVU VADUGUNS” Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5, kods UNLALV2X Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autorus.

Datorsalikums-SIA “Balvu Vaduguns”, G.LIELMANIS Iespīests SIA “Latgales Druka”, Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA -4800

REDAKTORS E.GABRANOVŠ T.64522534, 29360850 LITERĀRĀ REDAKTORE S.KARAVOIČIKA - T.64522126 ŽURNĀLISTI: Z.LOGIŅA, I.ZINKOVSKA - T.64520962 M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA -T.64520961 KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126 REKLĀMA D.DIMITRIJEVA- T.64507018; 26161959 GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019 ŽURNĀLISTI- 29360851; 26555382

FAKSS - 64522257 Tālrunis- autoatbildētājs - 64520961

E-mail: vaduguns@apollo.lv